

Ν.Δ. 445 ΦΕΚ Α΄160/10.6.1974

Περί ιεραρχίας και προαγωγών των Ανθυπασπιστών και Μονίμων και Εθελοντών Οπλιτών Ενόπλων Δυνάμεων.

Με τις τελευταίες αλλαγές από το Νόμο 4609/2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Προτάσσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου , απεφασίσαμεν και διατάσσομεν :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄ ΠΕΡΙ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρον 1

Προέλευσις Μονίμων Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών

1. Οι Μόνιμοι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων προέρχονται
  - α) Εξ αποφοίτων των Παραγωγικών Σχολών Υπαξιωματικών.
  - β) Εκ μονιμοποιήσεως εθελοντών ή εφέδρων Υπαξιωματικών.
  - γ) Εξ απ' ευθείας κατατάξεως, κατόπιν διαγωνισμού ιδιωτών ή κληρωτών. Ούτοι κατατάσσονται με τον βαθμόν του Λοχίου, Κελευστού ή Σμηνίου. Δι' αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Αμύνης (ΥΕΘΑ) καθορίζεται ο αριθμός και τα προσόντα των κατατασσομένων, η διαδικασία κατατάξεως τούτων, ως και πάσα ετέρα λεπτομέρεια.
2. Η είσοδος εις το Σώμα των Μονίμων Υπαξιωματικών ενεργείται ανεξαρτήτως υπάρξεως κενών οργανικών θέσεων.

Άρθρον 2

Γενικά διατάξεις περί ιεραρχίας.

1. Η Στρατιωτική Ιεραρχία περιλαμβάνει την Ιεραρχίαν των βαθμών και την Ιεραρχίαν των καθηκόντων.
2. Ιεραρχία των βαθμών είναι η σειρά των βαθμών. Εις περίπτωσιν ομοιοβαθμίας η Ιεραρχία καθορίζεται εκ της αρχαιότητος.
3. Οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί, αναλόγως του βαθμού των έχουν μεταξύ των την ιδιότητα του ανωτέρου ή του κατωτέρου.
4. Οι ομοιόβαθμοι, αναλόγως της αρχαιότητός των, έχουν οι μεν προς τους δε την ιδιότητα του αρχαιότερου ή του νεωτέρου.

5. Μεταξύ ομοιοβάθμων, συνδεομένων δια σχέσεως διοικητικής υπαγωγής ή εξαρτήσεως, η Αρχαιότης υπέχει την αυτήν ισχύν, ην και η διαφορά του βαθμού.

6. Ιεραρχία των καθηκόντων είναι η κλίμαξ της διοικήσεως. Αναλόγως της θέσεώς των εις την Ιεραρχίαν των καθηκόντων οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί έχουν την ιδιότητα του προϊσταμένου ή του υφισταμένου.

7. Μεταξύ των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί του Στρατού Ξηράς προβαδίζουν των αντιστοιχών των δύο άλλων Κλάδων, του δε Ναυτικού προβαδίζουν της Αεροπορίας.

Άρθρον 3 Οι Βαθμοί.

1. Ο βαθμός καθιεροί την ικανότητα προς άσκησιν ωρισμένων καθηκόντων, παρέχει δικαιώματα και επιβάλλει υποχρεώσεις.

2. Οι βαθμοί των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων και η μεταξύ των αντιστοιχία, καθορίζονται ως κατωτέρω:

- α) Ανθυπασπιστής και δια τους τρεις Κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων.
- β) Αρχιλοχίας - Αρχικελευστής - Αρχισμηνίας.
- γ) Επιλοχίας - Επικελευστής - Επισμηνίας.
- δ) Λοχίας - Κελευστής - Σμηνίας.
- ε) Δεκανεύς - Δίοπος - Υποσμηνίας.

3. Ο βαθμός του Ανθυπασπιστού είναι ενδιάμεσος μεταξύ των βαθμών Αξιωματικού και Υπαξιωματικού.

Άρθρον 4 Διάκρισις - Κατάταξις προσωπικού.

1. Οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων κατατάσσονται και διακρίνονται:

- α) Εις τον Στρατόν Ξηράς, ως Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί Οπλων και Σωμάτων.
- β) Εις το Ναυτικόν, ως Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί του Σώματος Πληρωμάτων.
- γ) Εις την Αεροπορίαν, ως Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί Σωμάτων.
- δ) Εις Ανθυπασπιστάς Κοινών Σωμάτων.

ΟΠΛΑ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΟΥ ΞΗΡΑΣ.

2. Τα Όπλα του Στρατού Ξηράς είναι: Το Πεζικό, το Ιππικό-Τεθωρακισμένα, το Πυροβολικό, το Μηχανικό, οι Διαβιβάσεις και η Αεροπορία Στρατού."

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.10 άρθρ.25 Ν.2439/1996.

3. Τα Σώματα του Στρατού Ξηράς είναι:

- α) Το Τεχνικόν Σώμα.

β) Το Σώμα Εφοδιασμού - Μεταφορών, περιλαμβάνον τας Γενικές Ειδικότητας των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών του Εφοδιασμού - Μεταφορών και των Τεχνιτών Εφοδιασμού - Μεταφορών.

γ. Το Σώμα Υλικού Πολέμου, που περιλαμβάνει τις Γενικές Ειδικότητες των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών Υλικού Πολέμου, των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών Υλικού Πολέμου Πυροτεχνουργών και των Τεχνιτών Υλικού Πολέμου.

δ) Το Υγειονομικόν Σώμα, περιλαμβάνον τας Γενικές Ειδικότητας των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών Υγειονομικών, των Διαχειριστών Υγειονομικού, των Τεχνιτών Υγειονομικού, των Τεχνιτών Ορθοπαιδικών Μηχανημάτων και των Τεχνιτών Κτηνιατρικού Υλικού.

ε) Το Μουσικόν.

ζ) Το Στρατολογικόν.

η) Το Ταχυδρομικόν.

θ) Το Σώμα Στρατιωτικών Γραμματέων, υπαγόμενον υπό την Διεύθυνσιν της Γενικής Γραμματείας του Αρχηγείου Στρατού.

ι) Το Σώμα Φροντιστών, περιλαμβάνον τας ειδικότητας Φροντιστών Πεζικού, Ιππικού - Τεθωρακισμένων, Πυροβολικού, Μηχανικού, Διαβιβάσεων, "Αεροπορίας Στρατού" Τεχνικού και Υγειονομικού (Κτηνιατρικού). Αι ειδικότητες των Φροντιστών υπάγονται υπό τα αντίστοιχα Οπλα ή Σώματα.

κ) Το Σώμα των Τεχνιτών Όπλων, περιλαμβάνον τας Γενικές Ειδικότητας των Τεχνιτών Πεζικού, Ιππικού - Τεθωρακισμένων, Πυροβολικού, Μηχανικού, Διαβιβάσεων "Αεροπορίας Στρατού". Εκάστη Γενική Ειδικότης υπάγεται υπό το αντίστοιχον Όπλον.

λ) Το Γεωγραφικόν Σώμα, περιλαμβάνον τους Ανθυπασπιστάς και Υπαξιωματικούς Τυπογράφους.

μ) Το Οικονομικό Σώμα.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

ΣΩΜΑ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

4. Το Σώμα Πληρωμάτων του Ναυτικού περιλαμβάνει τους Ανθυπασπιστάς και Υπαξιωματικούς:

α. Υπηρεσιών β. Τεχνών γ. Φάρων (Φαροφυλάκων).

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 1 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

5. Δια Προεδρικών Διαταγμάτων εκδιδόμενων προτάσει του Υπουργού Εθνικής Αμύνης τη εισηγήσει του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού, καθορίζονται αι

Ειδικότητες και Τέχναι ως και αι εξειδικεύσεις τούτων".

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.2 του άρθρου 1 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

ΣΩΜΑΤΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

6. Τα Σώματα της Αεροπορίας είναι:

α) Το Σώμα των Ραδιοναυτίλων.

β) Το Τεχνικόν Σώμα: Περιλαμβάνον τας Γενικάς Ειδικότητας Μηχανοσυνθέτου, Μηχανικού Μεταφορικών Μέσων και Μηχανημάτων, Οπλουργού, Μηχανικού Τηλεπικοινωνιών, Μηχανικού ΡΑΝΤΑΡ, Ηλεκτρολόγου, Επισκευαστού Οργάνων, Συντηρητού Εγκαταστάσεων.

γ) Το Οικονομικόν Σώμα: Περιλαμβάνον την ειδικότητα του Ταμιακού.

δ) Το Σώμα του Εφοδιασμού: Περιλαμβάνον την Γενικήν Ειδικότητα του Υλικονόμου.

ε) Το Σώμα της Αεραμύνης: Περιλαμβάνον τας Γενικάς Ειδικότητας Ελεγκτού Αναχαιτίσεως, Ελεγκτού Εναερίου Κυκλοφορίας και Αμύνης Αεροδρομίων.

ζ) Το Διοικητικόν Σώμα: Περιλαμβάνον τας Γενικάς Ειδικότητας Στρατολόγου, Μεταφορών, Πληροφοριών, Νοσοκόμων, Μετεωρολόγων, Μουσικού και Φωτογράφου.

Σημ.: όπως αναριθμήθηκε τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 2109/1992 (Α' 205).

ΚΟΙΝΑ ΣΩΜΑΤΑ

7. Τα Κοινά Σώματα των Ενόπλων Δυνάμεων είναι:

α) Το Δικαστικόν: Περιλαμβάνον την Γενικήν Ειδικότητα των Δικαστικών Γραμματέων.

β) Το Σώμα των Αδελφών Νοσοκόμων.

8. Δι' αποφάσεων του ΥΕΘΑ, προτάσει του Συμβουλίου Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (ΣΑΓΕ) μη συνεπαγομένων οικονομικάς επιπτώσεις δια τον Κρατικόν προϋπολογισμόν, δύναται:

α. Να ιδρύωνται, να καταργώνται ή να συγχωνεύωνται Σώματα, Γενικά Ειδικότητες ή εξειδικεύσεις της αυτής Γενικής Ειδικότητος Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών του αυτού Κλάδου. Η σειρά αρχαιότητος των ούτως ενοποιουμένων καθορίζεται εν εκάστω βαθμώ με βάση την χρονολογίαν ονομασίας τούτων ως μονίμων Ανθυπασπιστών (εφ' όσον κατετάγησαν απ' ευθείας με τον βαθμόν τούτον) ή Υπαξιωματικών του Σώματος ή της Ειδικότητος, προκειμένου δε περί Ανθυπασπιστών ή Υπαξιωματικών προερχομένων εκ παραγωγικών Σχολών Υπαξιωματικών και βάσει της σειράς εξόδου των εκ της Σχολής εν συνδυασμώ και προς τας διατάξεις των παραγράφων 6 έως 12 του άρθρου 5 του παρόντος και

β. Να ιδρύονται, να καταργούνται ή συγχωνεύονται οι επτεηρίδες των ανθυπασπιστών και υπαξιωματικών του αυτού κλάδου.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

9. Οι Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών δύναται να μετατάσσωνται εκ της ειδικότητος ήν κέκτηνται εις ετέραν της επιστημονικής των κατάρτισεως του αυτού Κλάδου, εξαιρέσει του Δικαστικού Σώματος, εφ' όσον υφίστανται υπηρεσιακαί ανάγκαι, προς

συμπλήρωσιν υφισταμένων κενών οργανικών θέσεων Ανθυπολοχαγών και αντιστοίχων του Ναυτικού και της Αεροπορίας τη αιτήσει των δια Προεδρικού Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει του Υπουργού Εθνικής Αμύνης μετά σύμφωνον γνώμην του Ανωτάτου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, εφ' όσον:

α. Έχουν κριθή προακτέοι.

β. Έχουν προϋπηρεσίαν δώδεκα (12) ετών ως Υπαξιωματικοί και Ανθυπασπισταί.

γ. Δεν έχουν υπερβή το 40ον έτος της ηλικίας των.

δ. Κέκτηνται πτυχίον όπερ κατά νόμον αποτελεί προσόν διά την κατάταξιν εις την Ειδικότητα εις ην μετατάσσονται.

Σημ.: όπως η παρ.9 προστέθηκε με την παρ.5 άρθρου 1 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318) και **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με το άρθρο 23 Ν.2913/2001 Ν.2913/2001,ΦΕΚ Α 102/23.5.2001.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΣ Μεταξύ Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών εκάστου Κλάδου Ενόπλων Δυνάμεων.

Άρθρον 5

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Τηρουμένων των διατάξεων των παραγράφων 2, 3, 4, 7 και 12 του παρόντος άρθρου, η Αρχαιότης των Ανθυπασπιστών και Μονίμων Υπαξιωματικών εν εκάστω βαθμώ προσδιορίζεται εκ του χρόνου κτίσεως τούτου. Ως χρονολογία κτήσεως του βαθμού λογίζεται η χρονολογία υπογραφής της Διοικητικής Πράξεως ονομασίας, μονιμοποιήσεως ή προαγωγής εις τον βαθμόν ή προκειμένου κατά νόμον αναδρομικώς προαγομένων, η εν τη πράξει ταύτη καθοριζομένη αναδρομική χρονολογία.

2. Οι Ανθυπασπισταί και μόνιμοι Υπαξιωματικοί Όπλων του Στρατού Ξηράς, είναι αρχαιότεροι των λοιπών ομοιοβάθμων των του Κλάδου των ανεξαρτήτως χρονολογίας κτήσεως του βαθμού.

Οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί Φάρων (Φαροφυλάκων) είναι νεώτεροι πάντων των λοιπών ομοιοβάθμων των του Πολεμικού Ναυτικού ανεξαρτήτως χρονολογίας κτήσεως του βαθμού των.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 2 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

3. Οι Μόνιμοι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί είναι αρχαιότεροι απάντων των μη μόνιμων ομοιοβάθμων των.

4. Οι μόνιμοι Ανθυπασπισταί είναι αρχαιότεροι των Δοκίμων Εφέδρων Αξιωματικών.

5. Οι εν ενεργεία Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί είναι αρχαιότεροι των εκ της εφεδρείας εις την ενέργειαν ανακαλουμένων ομοιοβάθμων των.

ΝΕΟΚΑΤΑΤΑΣΣΟΜΕΝΩΝ ΜΟΝΙΜΩΝ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

6. Η Αρχαιότης μεταξύ των εκ Παραγωγικών Σχολών αποφοιτώντων Υπαξιωματικών, καθορίζεται εκ της σειράς επιτυχίας των κατά την αποφοίτησίν των εκ των Σχολών.

Ειδικώτερον η οριστική σειρά αρχαιότητας των εκ Παραγωγικών Σχολών Υπαξιωματικών προερχομένων Κελευστών του Πολεμικού Ναυτικού καθορίζεται εκ του μέσου όρου των τελικών βαθμολογιών ας έλαβον εν τη Σχολή εξ ης προέρχονται και εν τω Σχολείω της ειδικότητός των "τύπου Β".

7. Οι εκ των Παραγωγικών Σχολών αποφοιτώντες Υπαξιωματικοί καθίστανται αρχαιότεροι των μη προερχομένων εκ Παραγωγικών Σχολών ομοιβάθμων των, οίτινες ωνομάσθησαν μόνιμοι Υπαξιωματικοί, εις χρόνον προγενέστερον αλλ' εντός του αυτού ημερολογιακού έτους.

8. Η Αρχαιότης μεταξύ των απ' ευθείας κατόπιν διαγωνισμού κατατασσομένων Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών ρυθμίζεται βάσει της σειράς επιτυχίας των εις τον διαγωνισμόν. Εν περιπτώσει υποχρεωτικής φοιτήσεως τούτων εις Στρατιωτικής Σχολάς ή Κέντρα Εφαρμογής, η Αρχαιότης ρυθμίζεται εκ του μέσου όρου των βαθμολογιών του διαγωνισμού και της τελικής επιδόσεως εις την οικείαν Σχολήν ή Κέντρον. Ούτοι τίθενται εις το αριστερόν των υπηρετούντων ομοιβάθμων των. Εν η περιπτώσει η φοίτησις των εις την Σχολήν ή το Κέντρον δεν είναι επιτυχής ούτοι επανέρχονται εις την προ του διαγωνισμού κατάστασιν.

9. Οι μονιμοποιούμενοι τάσσονται μετά τους κατά την χρονολογίαν της μονιμοποιήσεώς των υπηρετούντες εν τω Οπλω, ή Σώματι, ή ειδικότητι εν οίς εξελίσσονται ούτοι ομοιοβάθμους των.

10. Η Αρχαιότης, ην κατά τα ανωτέρω αποκτούν οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί εις τον βαθμόν με τον οποίον εισέρχονται εις το Σώμα των Μόνιμων Υπαξιωματικών διατηρείται καθ' όλην την σταδιοδρομίαν των, εκτός εάν επέλθουν μεταβολαί συνεπεία:

α) Προαγωγής επ' ανδραγαθία.

β) Προαγωγής κατ' εκλογήν εις χρόνον προγενέστερον των κατ' αρχαιότητα προαχθέντων.

γ) Κρίσεώς των ως παραμενόντων εις τον αυτόν βαθμόν.

δ) Θέσεώς των εκτός οργανικών θέσεων.

ε) Απωλείας αρχαιότητος κατά τας διατάξεις του Νόμου περί Καταστάσεων Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών.

ζ) Μη εγκαίρου συμπληρώσεως τυπικών προσόντων κατά τας διατάξεις του άρθρου 7 του παρόντος.

11. Η Αρχαιότης των κατά την παράγραφον 7 του άρθρου 4 μετατασσομένων Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών ρυθμίζεται εν εκάστω βαθμώ με βάσιν την χρονολογίαν πραγματικής ονομασίας τούτων ως Μόνιμων Υπαξιωματικών, προκειμένου δε περί Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών προερχομένων εκ Παραγωγικών Σχολών, βάσει της σειράς επιτυχίας των κατά την αποφοίτησίν των εκ της Σχολής, εν συνδυασμώ, προς τας παραγράφους 10 και 12 του παρόντος. Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός του οποίου η σειρά επιτυχίας κατά την αποφοίτησίν του εκ της Σχολής ήτο ανωτέρα ή η χρονολογία ονομασίας του ως Υπαξιωματικού είναι προγενεστέρα ετέρου ανωτέρου του κατά βαθμόν, προαγόμενος εις τον ανώτερον τούτον βαθμόν ανακτά εν τη επετηρίδι την θέσιν του κατά τα ανωτέρω.

12. Τηρουμένων των διατάξεων των παραγράφων 2, 3 και 7 του παρόντος άρθρου η Αρχαιότητα μεταξύ των ομοιοβάθμων Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών των διαφόρων Σωμάτων ή ειδικοτήτων καθορίζεται εκ της χρονολογίας ονομασίας των ως μονίμων Υπαξιωματικών εν συνδυασμῷ προς τυχόν επελθούσας μεταβολάς συμφώνως τη παραγράφῳ 10 του παρόντος άρθρου.

Εν περιπτώσει ταυτοχρόνου ονομασίας των ως Μονίμων Υπαξιωματικών η Αρχαιότης καθορίζεται:

α. Των εκ Παραγωγικών Σχολῶν προερχομένων εκ της σειράς επιτυχίας κατά την αποφοίτησίν των εκ των Σχολῶν.

β. Των εκ διαφόρων Παραγωγικών Σχολῶν εκάστου Κλάδου Ενόπλων Δυνάμεων προερχομένων, εκ της ημερομηνίας υπογραφῆς της Διοικητικῆς Πράξεως, ἥτις δέον να διαφέρῃ δι' εκάστην Σχολήν κατά μίαν τουλάχιστον ἡμέραν, προτασσομένων οπωσδήποτε των πρότερον αποφοιτησάντων. Εν η περιπτώσει η ημερομηνία υπογραφῆς της διοικητικῆς Πράξεως συμπίπτει, η Αρχαιότης καθορίζεται εκ της βαθμολογίας αποφοίτησεως εκ της Σχολῆς.

γ. Των μη εκ των Παραγωγικών Σχολῶν προερχομένων εκ της ημερομηνίας υπογραφῆς της Διοικητικῆς Πράξεως, ἥτις δέον να διαφέρῃ τουλάχιστον κατά μίαν ἡμέραν.

Σημ.: ὅπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 2 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

13. Οι μονιμοποιούμενες εθελόντριες του ν. 705/1977 εἶναι νεότερες ὄλων των λοιπῶν ομοιοβαθμίων μονίμων υπαξιωματικῶν και ανθυπασπιστῶν, που απέκτησαν το βαθμῷ εντός του ἴδιου ημερολογιακοῦ ἔτους.

Σημ.: ὅπως η παρ.13 προστέθηκε με το άρθρο 22 παρ.2 του Ν. 2109/1992 (Α`205).

Άρθρον 6

Μεταξύ Ανθυπασπιστῶν και Υπαξιωματικῶν διαφόρων κλάδων Ενόπλων Δυνάμεων

1. Η Αρχαιότης μεταξύ Ανθυπασπιστῶν και ομοιοβάθμων Υπαξιωματικῶν των τριῶν Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων ρυθμίζεται εκ της χρονολογίας υπογραφῆς της Διοικητικῆς Πράξεως της ονομασίας των ως μονίμων Υπαξιωματικῶν, εκτός εἰς ἂν η Αρχαιότης αὐτή ἔχη μεταβληθῆ καθ' οἰονδήποτε τρόπον. Προκειμένου περὶ Υπαξιωματικῶν κατατασσομένων με βαθμῶν ανώτερον του Λοχίου και αντιστοίχων του Ναυτικοῦ και της Αεροπορίας ἢ Ανθυπασπιστῶν κατατασσομένων απ' ευθείας με τον βαθμῶν τούτον, η κατά τα ἄνω Αρχαιότης ρυθμίζεται εκ της χρονολογίας υπογραφῆς της Διοικητικῆς Πράξεως ονομασίας των.

Σημ.: ὅπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 3 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

2. Όταν αι χρονολογία ονομασίας των ως μονίμων Υπαξιωματικῶν συμπίπτουν η Αρχαιότης ρυθμίζεται βάσει του προβαδίσματος των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων.

3.Σημ.: ὅπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.2 του άρθρου 3 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄
ΚΡΙΣΕΙΣ, ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΑΙ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ
ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Προϋποθέσεις κρίσεως και προαγωγής.
Άρθρον 7
ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί προάγονται κατόπιν κρίσεως των υπό υπηρεσιακών Συμβουλίων συγκροτούμένων και λειτουργούντων κατά τας διατάξεις του παρόντος.
2. Ουδείς Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός δύναται να κριθῆ εἰάν δεν ἔχη τα δια τον βαθμόν του καθοριζόμενα τυπικά προσόντα (άρθρα 12 ἕως 15), ἐξαιρέσει των υπό του παρόντος καθοριζόμενων περιπτώσεων.
3. Ανθυπασπισταί ή Υπαξιωματικοί ἔχοντες συμπληρώσει τα υπό των άρθρων 12 ἕως 15 καθοριζόμενα τυπικά προσόντα δεν δύναται να κριθούν, εἰάν ἀρχαιότερός των δεν ἔχη εἰσέτι συμπληρώσει ταύτα, ἐκτός εἰάν ἡ μη συμπλήρωσις των προσόντων τούτων οφείλεται:
  - α) Εἰς υπαιτιότητα του Ανθυπασπιστοῦ ή Υπαξιωματικοῦ.
  - β) Εἰς υπέρβασιν των υπό των παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 13 καθοριζόμενων χρονικῶν ὁρίων.
  - γ) Εἰς ἀνυπέρβλητον κώλυμα ή υπηρεσιακὴν ἀνάγκην βεβαιούμενα δι' ἀποφάσεως του ἀρμοδίου Συμβουλίου Κρίσεως των του οἰκείου Κλάδου Ἐνόπλων Δυνάμεων.
4. Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός, κριθείς προακτέος δεν δύναται να προαχθῆ εἰάν δεν ὑπάρχη κενή θέσις εἰς τον βαθμόν δια τον ὁποῖον προορίζεται, ἐξαιρέσει των υπό του παρόντος καθοριζόμενων περιπτώσεων.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

5. Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί τελούντες εἰς Εἰδικὰς Καταστάσεις:
  - α) Οἱ διατελούντες εἰς ἀναρρωτικὴν ἀδειαν ή νοσηλείαν κρίνονται και προάγονται ὡς εἰάν ἐτέλουν ἐν ἐνεργῶι υπηρεσίᾳ. Εἰάν κριθούν ἀποστρατευτέοι ἐφαρμόζονται τα υπό του νόμου περὶ καταστάσεων των Ανθυπασπιστῶν και Υπαξιωματικῶν ὀριζόμενα.
  - β) Οἱ διατελούντες εἰς προφυλάκισιν, καταδικίαν, αἰχμαλωσίαν ή εἰς διαθεσιμότητα ἔνεκεν των αἰτιῶν τούτων, καθὼς και οἱ διατελούντες εἰς παράνομον ἀπουσίαν ή λιποταξίαν κρίνονται μετὰ το πέρας της πειθαρχικῆς ή ποινικῆς διώξεως των, ἀναλόγως του ὁποῖα ἐκ τούτων θα ἐπέλθῃ πρώτη και ἀν κριθούν προακτέοι προάγονται μετὰ την ἔκτισιν τυχόν ἐπιβληθείσης ποινῆς, ἀναδρομικῶς, ἀφ' ἧς προήχθη ὁ ἀμέσως νεώτερός των ή ἀφ' ἧς ἐδικαιούντο, ἀνακτώντες την ἐν τη ἐπετηρίδι θέσιν των.
  - γ) Οἱ διατελούντες εἰς ἀργίαν δια προσκαίρου παύσεως ή προσωρινῶς ἀπολύσεως κρίνονται μετὰ την λήξιν της ποινῆς των και ἀν κριθούν προακτέοι προάγονται ἀναδρομικῶς, ἀφ' ἧς προήχθη ὁ ἀμέσως νεώτερός των, ή ἀφ' ἧς ἐδικαιούντο ἀνακτώντες την ἀρχαιότητά των, πλὴν των θέσεων ἀς ἀπώλεσαν, συμφώνως προς

τας διατάξεις του Νόμου περί καταστάσεων των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, οι τιμωρηθέντες δια της ποινής της αργίας δια προσωρινής απολύσεως.

δ) Εις τας περιπτώσεις των ανωτέρω υποπαραγράφων 5β και 5γ, αι δυσμενείς κρίσεις εκτελούνται, ως και δια τους εν ενεργώ υπηρεσία Ανθυπασπιστάς και Υπαξιωματικούς.

ε) Οι κρίσεις ανθυπασπιστών και υπαξιωματικών κατά των οποίων ασκήθηκε ποινική δίωξη για κακούργημα, αναστέλλονται μέχρι την έκδοση αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης ή αμετάκλητου απαλλακτικού βουλεύματος. Ανθυπασπιστές και υπαξιωματικοί των οποίων η κρίση έχει ανασταλεί, εφόσον κριθούν προακτέοι, προάγονται αναδρομικά από τότε που θα έπρεπε να είχαν προαχθεί αν δεν είχε συντρέξει η αναστολή του προηγούμενου εδαφίου.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4609/2019](#) και ισχύει από 3/5/2019
[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

6. Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί παραπεμφθέντες εις Ανακριτικά Συμβούλια. Οι έχοντες παραπεμφθή εις Ανακριτικόν Συμβούλιον δεν κρίνονται, εφ' όσον είναι εκκρεμής η υπόθεσίς των. Ούτοι μετά την εκδίκασιν της υποθέσεώς των και εφ' όσον η τυχόν αθωωτική απόφασις καταστή αμετάκλητος, κρίνονται κατά την πρώτην τακτικήν ή έκτακτον σύνοδον των αρμοδίων Συμβουλίων κρίσεων και αν κριθούν προακτέοι, προάγονται αφ' ης προήχθη ο αμέσως νεώτερός των ανακτώντες την αρχαιότητά των. Εάν τεθούν εις προσωρινήν απόλυσιν εφαρμόζονται τα εν τη υποπαραγράφω 5γ ανωτέρω καθοριζόμενα.

7. Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί μη έχοντες συμπληρώσει τα τυπικά προσόντα. Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός μη έχων συμπληρώσει τον χρόνον διοικήσεως ή μη έχον φοιτήσει εις το Σχολείον ή Κέντρον Εκπαιδεύσεως, όπου τούτο προβλέπεται ή μη συμπληρών τον ελάχιστον χρόνον παραμονής εν τω βαθμώ μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου του έτους, καθ' ο ενεργούνται αι κρίσεις, δια τους εν παραγράφω 3 του παρόντος άρθρου λόγους, κρίνεται μετά την συμπλήρωσιν των ως άνω τυπικών προσόντων και εάν κριθή προακτέος προάγεται αναδρομικώς:

α) Αφ' ης μεν συνεπλήρωσε ταύτα, εφ' όσον η μη έγκαιρος συμπλήρωσις των οφείλεται εις τους λόγους των υποπαραγράφων 3α και 3β του παρόντος άρθρου.
β) Αφ' ης θα έδει κανονικώς να προαχθή ή αφ' ης προήχθη ο αμέσως νεώτερός του, εφ' όσον η μη έγκαιρος συμπλήρωσις των τυπικών προσόντων οφείλεται εις τους λόγους της υποπαραγράφου 3γ του παρόντος άρθρου.

8. Ανθυπασπισταί ή Υπαξιωματικοί εγγεγραμμένοι εις Πίνακα Προακτέων. Ανθυπασπισταί ή Υπαξιωματικοί εγγεγραμμένοι εις πίνακα προακτέων και μεταπίπτοντες προ της προαγωγής των, εις μίαν των καταστάσεων των υποπαραγράφων 5β και 5γ ή της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου, δεν προάγονται, αλλά κρίνονται εκ νέου υπό των αρμοδίων Συμβουλίων, συμφώνως προς τας προβλεπόμενας υπό των διατάξεων τούτων προϋποθέσεις. Ειδικώτερον Ανθυπασπισταί της Αεροπορίας εγγεγραμμένοι εις τον υπό του εδαφίου 1γ (5) του άρθρου 9 προβλεπόμενον πίνακα προακτέων κρίνονται εκ νέου υπό του αρμοδίου Συμβουλίου Κρίσεων όπερ δύναται να διαγράψη τούτους εκ του πίνακος προακτέων. Οι ούτω διαγραφόμενοι δεν επιλέγονται εκ νέου προς προαγωγήν εις τον βαθμόν

του Ανθυποσμηναγού, ει μη μόνον κατ` εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 12 δια της συμπληρώσεως του μεγίστου χρόνου παραμονής εν τω βαθμώ.

9. Μόνιμοι υπαξιωματικοί ή ανθυπασπιστές, που αποβιώνουν ευρισκόμενοι στην ενεργό υπηρεσία, προάγονται στον ανώτερο βαθμό από την προηγούμενη του θανάτου τους, εφ' όσον ο ανώτερος βαθμός προβλέπεται από το άρθρο 8 και κριθούν προακτέοι από τα αρμόδια Συμβούλια κρίσεων. Οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 47 του ν.δ. 178/1969 έχουν αναλογική εφαρμογή και για την κατηγορία αυτή των στρατιωτικών.

Η παράγραφος αυτή εφαρμόζεται αναδρομικά από την έναρξη ισχύος του ν. 988/1979, αποκλεισμένης όμως της αναδρομικής λήψης αποδοχών από το Δημόσιο, όσο και της αναδρομικής καταβολής συμπληρωματικού μερίσματος ή εφάπαξ βοηθήματος από ασφαλιστικά ταμεία.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 22 παρ. 2 του Ν. 1911/1990, ΦΕΚ Α 166.

10. Σε μόνιμους υπαξιωματικούς ή ανθυπασπιστές που αποβιώνουν κατά την εκτέλεση υπηρεσίας που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο και προδήλως και αναμφισβήτητα λόγω αυτού, απονέμεται με προεδρικό διάταγμα, από την προηγούμενη του θανάτου τους, ο ανώτερος βαθμός στον οποίο μπορούσαν να εξελιχθούν, σύμφωνα με το άρθρο 3, μετά από απόφαση των αρμόδιων Συμβουλίων Κρίσεων.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 άρθρου 36 Ν.3648/2008, ΦΕΚ Α 38/29.2.2008.

11. Οι μονιμοποιούμενες εθελόντριες του ν. 705/1977 προάγονται στον επόμενο βαθμό, αφού ολοκληρωθεί η προαγωγή των ομοιοβάθμων τους μόνιμων υπαξιωματικών - ανθυπασπιστών, οι οποίοι απέκτησαν, στο ίδιο ημερολογιακό έτος, τον αντίστοιχο βαθμό.

Σημ.: όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 22 παρ. 3 του Ν. 2109/1992 (Α` 205).

Άρθρον 8

Βαθμοί μέχρι των οποίων εξελίσσονται οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί.

1. Οι Υπαξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων εξελίσσονται, βάσει του παρόντος Νομοθετικού Διατάγματος μέχρι και του βαθμού του Ανθυπασπιστού.

2. Οι Ανθυπασπισταί και των τριών Κλάδων των ΕΔ και οι πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών Υπαξιωματικοί της Αεροπορίας δύνανται να προαχθούν εις Ανθυπολοχαγούς, Σημαιοφόρους ή Ανθυποσμηναγούς, αντιστοίχως, εξελισσόμενοι περαιτέρω βάσει των διατάξεων του Νόμου "περί Ιεραρχίας, Προαγωγών και Τοποθετήσεων των Μόνιμων Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων", εξαιρουμένων των Υπαξιωματικών της Γενικής Ειδικότητας Φάρων του Ναυτικού, οίτινες εξελίσσονται μέχρι και του βαθμού του Ανθυπασπιστού.

Άρθρον 9

Είσοδος Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών εις το Σώμα των Αξιωματικών.

Σημ.: όπως το άρθρο 9 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

1. Συντρεχουσών των λοιπών προϋποθέσεων προαγωγής η είσοδος των Ανθυπασπιστών εις το Σώμα των Αξιωματικών προς προς κάλυψιν κενών οργανικών θέσεων πραγματοποιείται ως ακολούθως:

α)

β)

γ)

δ)

Σημ.: όπως οι περιπτώσεις α`-δ` καταργήθηκαν με το άρθρο 13 του Ν.1375/1983 (ΦΕΚ Α 96)

ε) Εις το Πολεμικόν Ναυτικόν δια προαγωγής των προς τούτο επιλεγόμενων κατά την κατωτέρω διαδικασίαν ως προακτέων. Εντός του μηνός Ιουνίου και μετά την κύρωσιν των πινάκων κρίσεων, επιλέγονται υπό του Ανωτάτου Ναυτικού Συμβουλίου προτάσει της Διοικήσεως, Ναυτικής Εκπαιδεύσεως, οι προακτέοι εις τον βαθμόν του Σημαιοφόρου. Η επιλογή πραγματοποιείται εκ των κριθέντων ως προακτέων, ανεξαρτήτως της μεταξύ των σειράς αρχαιότητος. Οι ούτως επιλεγόμενοι εντάσσονται εις πίνακα βάσει της μεταξύ των σειράς αρχαιότητος. Ο πίναξ ούτως κυρούμενος κατά τα εν άρθρω 30 οριζόμενα ισχύει δι` εν έτος, αι δε προαγωγαί εις τον βαθμόν του Σημαιοφόρου πραγματοποιούνται εκ του πίνακος τούτου, μέχρι της εξαντλήσεώς του, ή της κυρώσεως του επομένου πίνακος.

στ) Εις την Πολεμικήν Αεροπορίαν οι κρινόμενοι υπό του αρμοδίου Συμβουλίου ως προακτέοι.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.1 Άρθρο 50 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

2. Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με το άρθρο 13 του Ν.1375/1983 (ΦΕΚ Α 96)

3.Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με το άρθρο 13 του Ν.1375/1983 (ΦΕΚ Α 96)

4.Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με το άρθρο 13 του Ν.1375/1983 (ΦΕΚ Α 96)

5. Οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί Υπηρεσίας Γραφείου, Υπηρεσίας Ξηράς, Υπηρεσίας Εδάφους και Ελαφράς Υπηρεσίας παραμένουν εντεταγμένοι εις την επετηρίδα του ύΟπλου ή Σώματος ή της Ειδικότητος ή ενιαίας τοιαύτης εξ ης προέρχονται, πλην όμως στερούνται της σειράς αρχαιότητός των, εντασσόμενοι εις το αριστερόν των κατά την αυτήν ημερομηνίαν ονομασθέντων μονίμων Υπαξιωματικών ή Ανθυπασπιστών, μη καταλαμβάνοντας οργανικάς θέσεις.

6. Ούτοι κρίνονται ως και οι εν ενεργώ υπηρεσία Υπαξιωματικοί και Ανθυπασπισταί και αν κριθούν προακτέοι, προάγονται άμα τη προαγωγή του αμέσως αρχαιότερου των εκτός εάν η μη προαγωγή τούτου οφείλεται εις δυσμενή κρίσιν ή εις έλλειψιν

τυπικών προσόντων οπότε ούτοι προάγονται άμα τη προαγωγή του τελευταίου προ αυτών αρχαιότερου.

Άρθρον 10

Σε κάθε Κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων τηρείται επετηρίδα ως ακολούθως:

α. ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ (1) Για τους Ανθυπασπιστές και Υπαξιωματικούς Όπλων, ενιαία κατά γενική σειρά αρχαιότητας.

(2) Για τους τεχνίτες Όπλων, χωριστά κατά Όπλο.

(3) Για τους φροντιστές ενιαία για όλα τα Όπλα και τα Σώματα. (4) Για τους λοιπούς Σωμάτων χωριστά κατά Σώμα ή γενική ειδικότητα.

(5) Για τις μονιμοποιούμενες εθελόντριες του ν. 705/1977 κατά Όπλα ενιαία κατά γενική σειρά αρχαιότητος και ξεχωριστή για κάθε Σώμα με γενική σειρά αρχαιότητος εντός εκάστου Σώματος".

β. Ναυτικό

(1) Γενικής Ειδικότητος Υπηρεσιών

(2) Γενικής Ειδικότητος Τεχνών

(3) Γενικής Ειδικότητος Φάρων (Φαροφυλάκων)

(4) Ενιαίας για όλες τις ειδικότητες και τέχνες των μονιμοποιουμένων εθελοντριών του ν. 705/1977.

γ. Αεροπορία

(1) Ραδιοναυτίλων

(2) Τεχνικής υποστηρίξεως

(3) Υπηρεσιών υποστηρίξεως

(4) Μουσικών

(5) Μονιμοποιουμένων εθελοντριών του ν. 705/1977 ενιαία για όλες τις ειδικότητες.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 παρ.4 του Ν. 2109/1992 (Α` 205).

Άρθρον 11

Οργανικαί θέσεις.

1. Ο αριθμός των οργανικών θέσεων των κατά Κλάδον Ανθυπασπιστών και Μόνιμων Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων ορίζεται εκάστοτε αναλόγως των αναγκών της υπηρεσίας, τη εισηγήσει του οικείου κατά Κλάδον Ανωτάτου Συμβουλίου, δια κοινής αποφάσεως των Υπουργών Εθνικής Αμύνης και Οικονομικών, τη προτάσει του Αρχηγού Ενόπλων Δυνάμεων.

2. Δια τους Ανθυπασπιστάς υφίστανται ίδια οργανικαί θέσεις, ενώ δια τους Υπαξιωματικούς είναι κοιναί, υπολογιζόμεναι εις τον βαθμόν του Αρχιλοχίου, Αρχικελευστού και Αρχισμηνίου αντιστοίχως.

3. Η κατανομή, συγχώνευσις ή μεταφορά των οργανικών θέσεων εντός εκάστου Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων καθ' όπλον, Σώμα ή Γενικήν Ειδικότητα, ενεργείται, δι' αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Αμύνης, εκδιδομένης τη εισηγήσει του Αρχηγού Ενόπλων Δυνάμεων κατόπιν προτάσεως του οικείου κατά Κλάδον Ανωτάτου Συμβουλίου.

4. Για τις μονιμοποιούμενες εθελόντριες του ν. 705/1977 υφίστανται ίδιες οργανικές θέσεις στο βαθμό του Ανθυπασπιστού, οριζόμενες σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου με ανακατανομή των υφισταμένων θέσεων.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 22 παρ.5 του Ν. 2109/1992 (Α` 205).

5. Οι οργανικές θέσεις των εθελοντριών γυναικών που καθορίστηκαν με τις υπ` αριθ. α) Φ 002.2/1/486563/Σ.2/7-1-1982/ΥΕΘΑ/ΓΕΣ/ΔΟΡ, β) Φ.002.1/35/346221/Σ.305/25 Ιουλ. 1988/ΥΕΘΑ/ΓΕΣ/ΔΟΡ (ΦΕΚ 620 Β`), γ) Φ.002.1/14/282746/ Σ.119/3 Απρ. 1989 ΥΕΘΑ/ΓΕΣ/ΔΟΡ (ΦΕΚ 243 Β`) και δ) Φ.432.2/12/82/Σ.1549/3Ο-3-1982/ΥΕΘΑ/ΓΕΝ/Β1 /II κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής `Αμυνας και Οικονομικών είναι θέσεις μόνιμων Υπαξιωματικών που καλύπτονται από εθελόντριες του ν. 705/1977 και μόνιμους υπαξιωματικούς (άνδρες και γυναίκες).

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 22 παρ.5 του Ν. 2109/1992 (Α` 205).

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΥΠΙΚΑ ΠΡΟΣΩΝΤΑ

Άρθρον 12

Χρόνος παραμονής εις τον βαθμόν

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 6 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)και με το άρθρο 1 του Ν.1375/1983 (ΦΕΚ Α 96)

1. Οι ανθυπασπιστές και υπαξιωματικοί μπορούν να προάγονται αν έχουν συμπληρώσει στον ίδιο βαθμό τον παρακάτω ελάχιστο χρόνο:

δεκανέας - δίοπος - υποσημνίας, 2 χρόνια, "Λοχίας, Κελευστής, Σμηνίας, 3 χρόνια. επιλοχίας - επικελευστής - επισημνίας, 3 χρόνια, αρχιλοχίας - αρχικελευστής - αρχισμηνίας, 3 χρόνια, ανθυπασπιστής 4 χρόνια ή 15 χρόνια συνολικής στρατιωτικής υπηρεσίας από την κατάταξη του στην παραγωγική σχολή από τα οποία δύο χρόνια στο βαθμό του ανθυπασπιστή.

Ειδικά οι Μόνιμοι Λοχίες , Κελευστές και Σμηνίες που έχουν αποφοιτήσει από Ανώτερες Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών τριετούς διάρκειας φοίτησης, μπορούν να προάγονται αν έχουν συμπληρώσει στο βαθμό αυτό τουλάχιστον δύο (2) έτη.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 Ν.4407/2016, ΦΕΚ Α 134/27.7.2016.

2. Εάν συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις προαγωγής προάγονται ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων στον αμέσως ανώτερο βαθμό:

α) Οι αρχιλογίες, αρχικελευστές, αρχισμηνίες με τη συμπλήρωση έξι χρόνων υπηρεσίας στο βαθμό αυτόν. Αυτοί καταλαμβάνουν στη συνέχεια τις οργανικές θέσεις των ανθυπασπιστών που μένουν κενές.

β) Ανθυπασπιστές, εάν κριθούν προακτέοι, προάγονται στον επόμενο βαθμό με τη συμπλήρωση οκτώ (8) ετών στον κατεχόμενο βαθμό ή δεκαεννέα (19) ετών συνολικής στρατιωτικής υπηρεσίας από την κατάταξη τους, από τα οποία πέντε (5) έτη στον κατεχόμενο βαθμό του Ανθυπασπιστή.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 85 παρ.1 Ν.3883/2010, ΦΕΚ Α 167/24.9.2010.

3 Γι` αυτούς που προέρχονται από τις παραγωγικές σχολές υπαξιωματικών με βαθμό ανώτερο του λοχία, κελευστή ή σμηνία και αυτούς που κατατάσσονται ή μονιμοποιούνται με βαθμό επίσης ανώτερο του λοχία, κελευστή ή σμηνία, ο χρόνος της συνολικής στρατιωτικής υπηρεσίας των παραπάνω παραγράφων μειώνεται ανάλογα με το χρόνο που αντιστοιχεί στους προηγούμενους βαθμούς και μέχρι τον

κατώτερο προβλεπόμενο, από τις κείμενες διατάξεις, βαθμό ονομασίας της οικείας κατηγορίας.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 άρθρ.14 Ν.3648/2008,ΦΕΚ Α 38/29.2.2008.

4. Γι' αυτούς που κατατάσσονται απευθείας με το βαθμό του λοχία, κελευστή ή σμηνία ή ανώτερο, ως χρόνος συνολικής υπηρεσίας για τις προαγωγές θεωρείται ο χρόνος του αμέσως νεώτερού τους. Γι' αυτούς που μονιμοποιήθηκαν υπολογίζεται ολόκληρος ο χρόνος προϋπηρεσίας, αλλά δεν προάγονται πριν να συμπληρώσουν τον ελάχιστο χρόνο παραμονής του αμέσως αρχαιότερού τους.

Άρθρον 13

Υπολογισμός χρόνου παραμονής εν τω βαθμώ. ΓΕΝΙΚΑ

1. Κατά τον υπό του άρθρου 12 καθοριζόμενον ελάχιστον χρόνον παραμονής εν τω βαθμώ ο Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός πρέπει να ασκή πράγματι τα καθήκοντα του βαθμού του.

2. Ο χρόνος καθ' ον ο Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός εν τινι βαθμώ δεν ασκεί καθήκοντα, εάν τούτο οφείλεται εις τινα των εν παραγράφω 7 του παρόντος άρθρου λόγων, δεν λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας εν τω βαθμώ και δεν λαμβάνεται υπ' όψιν δια τον υπολογισμόν του κατά το άρθρον 12 απαιτουμένου προς προαγωγήν χρόνου παραμονής εν τω βαθμώ.

Αν δε οφείλεται εις υπαιτιότητά του, λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας εν τω βαθμώ εν όλω ή εν μέρει, κατά τα εις τας επομένας παραγράφους 3 έως 6 οριζόμενα.
Λογιζόμενος χρόνος υπηρεσίας εν τω βαθμώ:

3. Λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας εν τω βαθμώ ο χρόνος καθ' ον διετέλεσαν ο Ανθ/στής ή Υπαξ/κός εν τω βαθμώ τούτω εις:

α) Κανονικήν άδειαν μέχρις ενός (1) μηνός κατ' έτος.

β) Αιχμαλωσίαν, εάν μετά την επάνοδόν του εξ αυτής, απηλλάγη πάσης κατηγορίας.

γ) Νοσηλείαν ή αναρρωτικήν άδειαν, λόγω τραυματισμού κατά τας επιχειρήσεις ή διατεταγμένην υπηρεσίαν, εν ειρήνη ή πολέμω ή λόγω ασθενείας αποτόκου κακουχιών πολέμου.

4. Λογίζεται επίσης ως χρόνος υπηρεσίας εν τω βαθμώ ο χρόνος καθ' ον ο Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός διετέλεσαν εν τω βαθμώ τούτω εις αναρρωτικήν άδειαν ή νοσηλείαν, λόγω νόσου ή τραυματισμού, μέχρι 12 μηνών εν συνόλω δι' εκάστην περίπτωσηιν.

5. Όταν συντρέχουν περισσότερες περιπτώσεις των παραγράφων 3 και 4, ανεξαρτήτως διάρκειας, δεν μπορεί να λογιστεί χρόνος μεγαλύτερος του ενός δευτέρου (1/2) του ελάχιστου απαιτούμενου χρόνου παραμονής στον βαθμό σύμφωνα με το άρθρο 12, εκτός από την περίπτωση ανυπαίτιου τραυματισμού σε επιχείρηση ή διατεταγμένη υπηρεσία.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

6. Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός ο οποίος συνεπεία προαγωγής επ' ανδραγαθία ενετάχθη εις θέσιν μεταξύ αρχαιοτέρων του, θεωρείται ότι απέκτησε τον βαθμόν εις τον προήχθη αφ' ης και ο μετά την επ' ανδραγαθία προαγωγήν, αμέσως νεώτερός του.

Μη λογιζόμενος χρόνος υπηρεσίας εν τω βαθμώ ως προς το δικαίωμα προαγωγής:

7. Δεν λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας εν τω βαθμώ, ως προς το δικαίωμα προαγωγής, ο χρόνος καθ' τον ο Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός διετέλεσαν εν τω βαθμώ τούτω εις:

α) Προσωρινήν απόλυσιν ή αργίαν δια προσκαίρου παύσεως.

β) Καταδικίαν εκτίων ποινήν καταγνωσθείσαν κατ' οιουδήποτε διακαστηρίου.

γ) Προφυλάκισιν δυνάμει δικαστικού εντάλματος ή βουλεύματος, εφ' όσον δεν επηκολούθησεν απαλλακτικόν βούλευμα ή αθωωτική απόφασις.

δ) Λιποταξίαν εφ' όσον δεν επηκολούθησεν απαλλακτικόν βούλευμα ή αθωωτική απόφασις.

ε) Αδειαν υπέρ την κανονικήν.

Άρθρον 14

Χρόνος διοικήσεως ή ειδικής υπηρεσίας.

Δι' αποφάσεων των Αρχηγών των οικείων Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων δύναται να καθορίζηται χρόνος και θέσεις Διοικήσεως ή ειδικής Υπηρεσίας των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών.

Άρθρον 15

Φοίτησις εις Σχολεία.

1. Οι Ανθυπασπισταί του Στρατού Ξηράς και του Πολεμικού Ναυτικού, ίνα κριθούν προς προαγωγήν εις τον βαθμόν του Ανθυπολοχαγού ή Σημαιοφόρου, δέον να έχουν φοιτήσει εις Σχολείον ή Κέντρον Εκπαιδεύσεως ή μετεκπαιδεύσεως του Οπλου ή Σώματος ή της Γενικής Ειδικότητός των, προς γενικήν των κατάρτισιν επί των Διοικητικών και κατ' αντικείμενον απασχολήσεως καθηκόντων του νέου των βαθμού. Τα Σχολεία ταύτα, εκ των οποίων η επιτυχής αποφοίτησις αποτελεί ουσιαστικόν προσόν προς προαγωγήν καθορίζονται δι' αποφάσεως του Αρχηγού Ενόπλων Δυνάμεων εκδιδομένης τη προτάσει των οικείων κατά Κλάδον Ανωτάτων Συμβουλίων.

2. **Σημ.:** όπως η παρ.2 **Καταργήθηκε** με την παρ.2 του άρθρου 6 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

3. Δι' αποφάσεως των Αρχηγών των οικείων Κλάδων, εκδιδομένης προτάσει των Ανωτάτων Συμβουλίων, δύναται να συσταθούν και έτερα Σχολεία ή Κέντρα Εκπαιδεύσεως ή μετεκπαιδεύσεως, εις τα οποία θα φοιτούν οι Υπαξιωματικοί και εκ των οποίων η επιτυχής αποφοίτησις θα αποτελή ουσιαστικόν προσόν προαγωγής. Με όμοιες αποφάσεις μπορεί να καθορίζεται εξαίρεση από τη φοίτηση.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.4 του άρθρου 10 του Ν. 3257/2004 (ΦΕΚ Α' 143/29.7.2004.).

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΝΤΑ

Άρθρον 16

Γενικά.

1. Τα ουσιαστικά προσόντα προσδιορίζουν την εν γένει ικανότητα και αξίαν των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών και αποτελούν τα βασικά στοιχεία εφ' ων στηρίζονται αι κρίσεις τούτων.

2. Τα ουσιαστικά προσόντα συνάγονται:

α) Εκ των Εκθέσεων ικανότητος περί των το άρθρον 17.

β) Εκ των λοιπών στοιχείων των περιεχομένων εις τον ατομικόν φάκελλον των Ανθυπασπιστών ή Υπαξιωματικών ως εν παραγράφω 3 του παρόντος άρθρου.

γ) Εκ της προσωπικής αντιλήψεως των μελών του οικείου Συμβουλίου Κρίσεως, περί των Ανθυπασπιστών ή Υπαξιωματικών.

3. Εις τον ατομικόν φάκελλον του Ανθυπασπιστού ή Υπαξιωματικού πρέπει να υπάρχουν, εκτός των εκθέσεων ικανότητος και τα κάτωθι στοιχεία:

α. Τα μέχρι της ισχύος του παρόντος Νομοθετικού Διατάγματος τηρούμενα Φύλλα Ποιότητος και Προτάσεις προαγωγής.

β) Αι προτάσεις και απονομαί ηθικών Αμοιβών.

γ) Αι επιβληθείσαι εις τον Ανθυπασπιστήν ή Υπαξιωματικόν ποιναί.

δ) Αι παραπομπαί και αι αποφάσεις δικαστηρίων και Ανακριτικών Συμβουλίων.

ε) Αι αποφάσεις των Συμβουλίων κρίσεως.

ζ) Αι θέσεις εις τας οποίας έχει υπηρετήσει ο Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός.

η) Αι εκθέσεις επιδόσεως εις τας Σχολάς και Κέντρα Εκπαιδεύσεως.

θ) Αι εκθέσεις ή στοιχεία επί της Πολεμικής δράσεως.

ι) Η κατάσταση υγείας του Ανθυπασπιστού ή Υπαξιωματικού.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το αρθρο 7 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

4. Επί πλέον των ανωτέρω στοιχείων εις τον ατομικόν φάκελλον δύναται να τεθή, κατόπιν αποφάσεως του Αργηγού του οικείου Κλάδου, παν έτερον στοιχείον το οποίον ήθελε κριθή απαραίτητον δια την αξιολόγησιν του Ανθυπασπιστού ή Υπαξιωματικού.

Άρθρον 17

Εκθέσεις ικανότητος και εκθέσεις Πολεμικής δράσεως.

1. Αι εκθέσεις ικανότητος είναι έντυπα εις τα οποία εμφανίζονται και βαθμολογούνται τα ουσιαστικά προσόντα των Ανθυπασπιστών ή Υπαξιωματικών και επισημαίνονται αι αδυναμιαί και τα ελαττώματα αυτών.

2. Αι εκθέσεις ικανότητος συντάσσονται δι' άπαντας τους Ανθυπασπιστές και Υπαξιωματικούς υπό των Διοικητών ή Διευθυντών των εχόντων προς τούτο δικαίωμα οίτινες καλούνται "αξιολογούντες".

Επί των εκθέσεων ικανότητες γνωματεύει ο προϊστάμενος του αξιολογούντος, όστις καλείται "γνωματεύων".

3. Αι εκθέσεις ικανότητος διακρίνονται εις τακτικάς και εκτάκτους και συντάσσονται αι μεν τακτικά την 31ην Ιανουαρίου εκάστου έτους, αι δε έκτακτοι άμα τη μεταθέσει του

αξιολογούντος ή τη μεταθέσει ή αποσπάσει πέραν των εκατόν ημερών του αξιολογουμένου ή οποτεδήποτε ήθελε διαταχθή τούτο υπό του Αρχηγού του οικείου Κλάδου.

4. Εκθέσεις ικανότητος συντάσσονται μόνον εφ' όσον ο αξιολογούμενος υπηρέτησεν επί εκατόν τουλάχιστον ημέρας υπό τας διαταγάς του αξιολογούντος, άλλως συντάσσεται Σημείωμα Αποδόσεως.

5. Δια τους αποστρατευομένους δι' οιαδήποτε αιτίαν Ανθυπασπιστάς ή Υπαξιωματικούς δεν συντάσσονται εκθέσεις ικανότητος.

6. Κατά τας περιόδους κατά τας οποίας η Χώρα ευρίσκεται εις κατάστασιν πολέμου, συντάσσεται έκθεσις Πολεμικής δράσεως δι' έκαστον Ανθυπασπιστήν ή Μόνιμον Υπαξιωματικόν μετέχοντα εις επιχειρήσεις.

7. Η Κλίμαξ βαθμολογίας των ουσιαστικών προσόντων είναι η ακόλουθος:

Εξαίρετος: 10

Λίαν Καλός: 8 και 9

Καλός: 5,6 και 7

Μέτριος: 3 και 4

Απαραδέκτος: 1 και 2

8. Αι λεπτομέρειαι περί του τρόπου συντάξεως των εκθέσεων ικανότητος, των εκθέσεων πολεμικής δράσεως και λοιπών ατομικών εγγράφων καθορισθήσονται εις την εκδοθησομένην "περί ατομικών εγγράφων των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών" υπουργικήν απόφασιν.

9. Δι' αποφάσεων του Αρχηγού του οικείου Κλάδου επίσης καθορίζονται οι αξιολογούντες και γνωμοδοτούντες διοικηταί ή διευθυνταί καθώς και πάσα λεπτομέρεια σχετική με την υποβολήν και την τήρησιν των ατομικών εγγράφων.

Άρθρον 18

Ανάλυσις ουσιαστικών προσόντων και ελαττωμάτων ΠΡΟΣΟΝΤΑ

1. Τα ουσιαστικά προσόντα διακρίνονται εις σωματικά, διανοητικά, ηθικά, ψυχικά, διοικητικά, επαγγελματικά και ειδικά.

2. Τα σωματικά προσόντα αναφέρονται εις την υγείαν, την αρτιμέλειαν, την αντοχήν εις παρατεταμένην καταβολήν προσπαθειών και εις κακουχίας και στερήσεις εν πολέμω και την εν γένει σωματικήν παράστασιν του Ανθυπασπιστού ή Υπαξιωματικού.

3. Τα διανοητικά προσόντα προσδιορίζουν την δύναμιν του νου και την εν γένει διανοητικήν ευστροφίαν και αναφέρονται εις:

α) Την νοημοσύνην και την κρίσιν.

β) Την επινοητικότητα, δημιουργικότητα και πρωτοτυπίαν.

4. Τα ηθικά προσόντα προσδιορίζουν το ήθος και τον χαρακτήρα και αναφέρονται εις:

α) Την ειλικρίνειαν, ευθύτητα και συνέπειαν.

- β) Την αξιοπρέπεια.
- γ) Την ευσυνειδησίαν.
- δ) Την πειθαρχικότητα.
- ε) Την εχεμυθίαν.
- στ) Την τιμιότητα.
- η) Την σεμνότητα.
- θ) Το αίσθημα ευθύνης.
- ι) Την ανάληψιν ευθυνών.
- κ) Την αμεροληψίαν και δικαιοσύνην.

5. Τα ψυχικά προσόντα προσδιορίζουν την ευψυχίαν, την σθεναρότητα και την εν γένει ψυχικήν ευστάθειαν και αναφέρονται εις:

- α) Την εμμονήν, την καρτερίαν, και την δύναμιν θελήσεως.
- β) Το θάρρος έναντι φυσικών κινδύνων.
- γ) Το θάρρος της γνώμης.
- δ) Το πνεύμα συνεργασίας.
- ε) Την αποφασιστικότητα.
- ζ) Την πρωτοβουλίαν.
- η) Την αυτοπεποίθησιν.
- θ) Την ψυχραιμίαν και αυτοκυριαρχίαν.
- ι) Την σταθερότητα εις τας γνώμας και αποφάσεις.

6. Τα διοικητικά προσόντα προσδιορίζουν την διοικητικήν και ηγετικήν ικανότητα και αναφέρονται εις:

- α) Το κύρος.
- β) Την δύναμιν επιβολής επι των υφισταμένων.
- γ) Την ικανότητα κρίσεως και αποδοτικής χρησιμοποίησεως των υφισταμένων.
- δ) Το ενδιαφέρον δια τας ανάγκας των υφισταμένων και την ψυχικήν επαφήν μετ' αυτών.
- ε) Την ενεργητικότητα και δραστηριότητα.
- ζ) Την επίβλεψιν και έλεγχον επι της εκτελέσεως των διατασσομένων.

7. Τα επαγγελματικά προσόντα προσδιορίζουν την επαγγελματικήν ικανότητα και αξίαν και αναφέρονται εις:

- α) Την επαγγελματικήν κατάρτισιν εις τον κατεχόμενον βαθμόν.
- β) Την κατάρτισιν δια περαιτέρω εξέλιξιν.
- γ) Τον ζήλον, το ενδιαφέρον και το πνεύμα ανησυχίας δια την Υπηρεσίαν.
- δ) Το ενδιαφέρον δια την συντήρησιν του υλικού και την προάσπισιν του δημοσίου πλούτου.
- ε) Την εκπαιδευτικήν ικανότητα.
- ζ) Το στρατιωτικό πνεύμα, ήτοι την αγάπην προς το στρατιωτικόν επάγγελμα και τας στρατιωτικές παραδόσεις και το αίσθημα συναδελφότητος και αλληλεγγύης.

8. Ειδικά προσόντα.

- α) Δι' άπαντας τους Ανθυπασπιστάς και Υπαξιωματικούς αι ιδιαίτεροι τυχόν κλίσεις και επιδόσεις προς διευκόλυνσιν της υπηρεσίας εις την χρησιμοποίησιν των.
- β) Δια τους Ανθυπασπιστάς και Υπαξιωματικούς του Ναυτικού η αντοχή εις την ναυτίαν.
- γ) Δια τους Ανθυπασπιστάς και Υπαξιωματικούς της Αεροπορίας, δια μεν τους Ραδιοναυτίλους η έφεσις προς τας πτήσεις, δι' άπαντας δε τους λοιπούς τους

έχοντας σχέσιν με τας πτήσεις η συμβολή των εις την ασφάλειαν αυτών και την εν γένει υποστήριξιν των επιχειρήσεων.

9. Προκειμένου περί των ηθικών προσόντων της παραγράφου 4, πάσα βαθμολογία κάτω του οκτώ (8) πρέπει να στηρίζεται εις επίσημα έγγραφα στοιχεία υπάρχοντα εν τω ατομικώ φακέλλω του Ανθυπασπιστού ή Υπαξιωματικού. Το αυτό ισχύει και δια πάντα δυσμενή χαρακτηρισμόν σχετικόν με την υγείαν του Ανθυπασπιστού ή Υπαξιωματικού.

ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ

10. Τα βασικώτερα ελαττώματα του Ανθυπασπιστού ή Υπαξιωματικού είναι:

α) Προσφυγή εις πλάγια μέσα.

β) Η ροπή προς πολιτικολογίαν, μέθην, χαρτοπαιξίαν, φατριασμόν και δημιουργίαν χρεών.

γ) Ο αριθισμός, ο εγωκεντρισμός, η κολακεία, η φιλοκατηγορία, η εριστικότης, η μεμψιμοιρία, το πείσμα, η αυτοπροβολή, αυτοδιαφήμισις και φιλαργυρία.

δ) Ο επηρεασμός απο το περιβάλλον του ή απο τας πολιτικές πεποιθήσεις του, εις την εκτέλεσιν των καθηκόντων του.

ε) Η έλλειψις πίστεως προς την νόμιμον εξουσίαν ή ηλαττωμένην πίστις προς την πατρίδα, τα εθνικά ιδεώδη και τας εθνικάς παραδόσεις.

ζ) Η κακή διεύθυνσις της οικογενείας του.

η) Γενικώς πάσα συμπεριφορά αντίθετος προς τα χρηστά ήθη ή μαρτυρούσα ηλαττωμένην αντίληψιν των εκ της ιδιότητος και του βαθμού των απορρεουσών υποχρεώσεων εις απάσας τας εκδηλώσεις.

11. Τα ανωτέρω ελαττώματα πρέπει να συνάγονται εξ επισήμων εγγράφων στοιχείων υπάρχοντων εν τω ατομικώ φακέλλω του Ανθυπασπιστού ή Υπαξιωματικού.

Τα ελαττώματα αυτά καθ' εαυτά, δεν βαθμολογούνται, αλλά αναλόγως της φύσεως των επηρεάζουν δυσμενώς την εκτίμησιν των λοιπών ουσιαστικών προσόντων και ιδιαίτέρως των ηθικών και ψυχικώ προσόντων, του κύρους και του στρατιωτικού πνεύματος.

Άρθρον 19

Διαβάθμισις κρίσεων βάσει ουσιαστικών προσόντων.

1. Επί τη βάσει ουσιαστικών προσόντων οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί, εξαιρέσει της Υπηρεσίας Γραφείου, Ξηράς, Εδάφους και Ελαφράς υπηρεσίας κρίνονται ως:

α) Προακτέοι κατ' εκλογήν.

β) Προακτέοι κατ' αρχαιότητα.

γ) Παραμένοντες εις τον αυτόν βαθμόν.

δ) Αποστρατευτέοι.

2. Προακτέοι κατ' εκλογήν κρίνονται οι κεκτημένοι τα προς τούτο προσόντα Ανθυπασπισταί, Αρχιλοχίαι, Αρχικελευσταί και Αρχισμηνίαι.

3. Προακτέοι κατ' αρχαιότητα κρίνονται οι κεκτημένοι τα προς τούτο προσόντα Ανθυπασπισταί ή Υπαξιωματικοί.

4. Παραμένοντες εις τον αυτόν βαθμόν, κρίνονται οι έχοντες ηλαττωμένα προσόντα, ως εις το άρθρον 21, Ανθυπασπισταί ή Υπαξιωματικοί.

5. Αποστρατευτέοι κρίνοντες άπαντες οι Ανθυπασπισταί ή Υπαξιωματικοί οι παρουσιάζοντες έλλειψιν προσόντων, ως εις τα άρθρα 21 και 22.

Άρθρον 20

Απαιτούμενα ουσιαστικά προσόντα δια την προαγωγήν. ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗΝ ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

1. Ινα Ανθυπασπιστής, Αρχιλοχίας, Αρχικελευστής ή Αρχισμηνίας κριθή προακτέος κατ' εκλογήν πρέπει να κέκτηται τα κάτωθι ουσιαστικά προσόντα:

α) Άπαντα τα εν άρθρω 18 ουσιαστικά προσόντα εις βαθμόν τουλάχιστον λίαν καλόν.

β) Πολεμική δράσιν, δι' ους απαιτείται, χαρακτηριζομένην ως λίαν καλήν.

γ) Υγείαν επιτρέπουσα την αποδοτικήν ενάσκησιν των καθηκόντων του εν ειρήνη και εν πολέμω.

δ) Να μη έχη ελαττώματα εκ των εν παραγράφω 10 του άρθρου 18.

ε) Να έχη αποφοιτήσει επιτυχώς εκ του προβλεπομένου διά τον βαθμόν του Σχολείου ή Κέντρου Εκπαιδείσεως.

ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗΝ ΚΑΤ' ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

2. Ινα Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός κριθή προακτέος κατ' αρχαιότητα πρέπει να κέκτηται τα εις την παράγραφον 1 του παρόντος άρθρου ουσιαστικά προσόντα εις βαθμόν τουλάχιστον καλόν, και να μη έχη εις μέγαν βαθμόν ελαττώματα εκ των εν παραγράφω 10 του άρθρου 18.

3. Η κρίσις των εν παραγράφοις 1 και 2 προσόντων γίνεται δια συνεκτιμήσεως των προσόντων καθ' όλην την σταδιοδρομίαν και ιδιαιτέρως εις τον κατεχόμενον βαθμόν.

Άρθρον 21

ΠΑΡΑΜΕΝΟΝΤΕΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΒΑΘΜΟΝ

1. Ανθυπασπισταί ή Υπαξιωματικοί μη κεκτημένοι εισέτι εις επαρκή βαθμόν τα εν τω άρθρω 18 απαιτούμενα προς προαγωγήν ουσιαστικά προσόντα, θεωρούμενοι όμως κατάλληλοι δια τον βαθμόν τον οποίον φέρουν, κρίνονται Παραμένοντες εις τον αυτόν βαθμόν.

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΥΤΟΙ

2. Ανθυπασπισταί ή Υπαξιωματικοί μη συγκεντρούντες τα απαιτούμενα προς προαγωγήν προσόντα έτι δε, μη θεωρούμενοι κατάλληλοι δια την ενάσκησιν καθηκόντων του βαθμού των λόγω ουσιώδους ελλείψεως των προσόντων τούτων κρίνονται αποστρατευτέοι.

ΕΚΤΙΜΗΣΙΣ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ Η ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΩΝ

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 20 περί εκτιμήσεως των προσόντων ισχύει και δια τας κρίσεις του παρόντος άρθρου.

4. Ελάττωμα, αδυναμία ή έλλειψις προσόντος μη επηρεάσασα δυσμενώς την κρίσιν εις τους κατωτέρους βαθμούς, δύναται να επηρεάση την κρίσιν εις τους ανωτέρους βαθμούς ιδιαιτέρως εάν αφορά εις τα ηθικά και ψυχικά προσόντα, το κύρος, το στρατιωτικόν πνεύμα και την πολεμικήν δράσιν.

Άρθρον 22

Ειδικαί εκθέσεις αποστρατείας.

1. Οι αρμόδιοι δια την σύνταξιν εκθέσεων ικανότητος Διοικηταί ή Διευθυνταί δύνανται να υποβάλλουν δια τους υπ' αυτούς Ανθυπασπιστάς ή Υπαξιωματικούς εφ' όσον διετέλεσαν επί εκατόν τουλάχιστον ημέρας υπο τας διαταγάς των και ανεξαρτήτως χρόνου παραμονής εις τον βαθμόν, ειδικήν έκθεσιν αποστρατείας, εάν ούτοι παρουσιάζουν ουσιώδεις ελλείψεις επί των ουσιαστικών προσόντων ή υποπέσουν εις σοβαρά παραπτώματα, ένεκα των οποίων η περαιτέρω παραμονή των εις τας Ενόπλους Δυνάμεις πρέπει να τεθή υπο κρίσιν των αρμοδίων Συμβουλίωv Κρίσεωv.

2. Δια την σύνταξιν των ανωτέρω εκθέσεων δεν απαιτείται οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί τους οποίους αφορούν να έχουν συμπληρώσει τα υπο του παρόντος καθοριζόμενα τυπικά προσόντα.

3. Οι ανωτέρω εκθέσεις, μετά των παρατηρήσεων του γνωματεύοντος, υποβάλλονται ιεραρχικά στο οικείο Γενικό Επιτελείο και τίθενται υπό την κρίση των αρμοδίων Συμβουλίωv το ταχύτερο δυνατόν.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΡΙΣΕΩΝ

Άρθρον 23

1. Αρμόδια Συμβούλια δια την κρίσιν των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών κατά τον παρόντα νόμον, είναι τα κατά Κλάδον Ενόπλων Δυνάμεωv οικεία Συμβούλια κρίσεων του επομένου άρθρου 24.

2. Τα Συμβούλια Κρίσεων θεωρούνται εν απαρτία παρόντων τουλάχιστον των τριών τετάρτων (3/4) των μελών εκάστου εξ αυτών, παραλειπομένου του τυχόν προκύπτοντος κλάσματος.

3. Αι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν των παρόντων αυτού μελών. Εν περιπτώσει ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Άρθρον 24

Συμβούλια κρίσεωv

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

1. Εις έκαστον Κλάδον των Ενόπλων Δυνάμεωv συγκροτούνται Συμβούλια κρίσεων Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών, άτινα είναι αρμόδια:

α. Το Συμβούλιον Κρίσεως Υπαξιωματικών Στρατού Ξηράς, δια τας κρίσεις των Υπαξιωματικών του Στρατού Ξηράς.

β. Το Συμβούλιον Προαγωγών Στρατού Ξηράς, υπ` αριθ. 2 δια τας κρίσεις των Ανθυπασπιστών του Στρατού Ξηράς.

γ. Το Συμβούλιο Κρίσεων Υπαξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού, για τις κρίσεις των Υπαξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού.

δ. Το Συμβούλιο Προαγωγών του Πολεμικού Ναυτικού, για τις κρίσεις των Ανθυπασπιστών του Πολεμικού Ναυτικού.

ε. Το Συμβούλιο Κρίσεων Υπαξιωματικών της Αεροπορίας, για τις κρίσεις των Υπαξιωματικών της Αεροπορίας.

στ. Το Συμβούλιο Προαγωγών της Αεροπορίας για τις κρίσεις των Ανθυπασπιστών Αεροπορίας.

ζ. Το Συμβούλιο Κρίσεων Υπαξιωματικών Κοινών Σωμάτων για τις κρίσεις των Υπαξιωματικών των Κοινών Σωμάτων.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019 Δες την εξέλιξη της παραγράφου

2. Τα ανωτέρω Συμβούλια συντίθενται ως ακολούθως:

α. Το Συμβούλιον Κρίσεων Υπαξιωματικών Στρατού Ξηράς εξ:

(1) Ενός Ταξιάρχου ύΟπλου, ως Προέδρου.

(2) Του Διευθυντού ή του Υποδιευθυντού του 1ου ΕΓ/ΓΕΣ.

(3) Ενός Συνταγματάρχου ύΟπλου.

(4) Ενός Ανωτέρου Αξιωματικού του αρμοδίου Τμήματος του 1ου Επιτελικού Γραφείου του Γενικού Επιτελείου Στρατού.

(5) Του Διευθυντού του 1ου Επιτελικού Γραφείου της οικείας Διευθύνσεως ή του Σώματος αν δεν υφίσταται Διεύθυνσις, εφ` όσον είναι Ανώτερος Αξιωματικός, άλλως ενός Ανωτέρου Αξιωματικού της Διευθύνσεως ύΟπλου ή Σώματος του κρινομένου, ως εισηγητού.

(6) Ως Γραμματέυς άνευ ψήφου μετέχει Ανώτερος Αξιωματικός της Γραμματείας των Στρατιωτικών Συμβουλίων ή έτερος Αξιωματικός, οριζόμενος διά διαταγής του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Στρατού.

β. Το Συμβούλιον Προαγωγών Στρατού Ξηράς υπ` αριθ. 2 ως υπό του Νόμου περί Ιεραρχίας και Προαγωγών των Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων ορίζεται.

γ. Το Συμβούλιο Κρίσεων Υπαξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού συγκροτείται με διαταγή του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού και αποτελείται από:

1) Έναν (1) Υποναύαρχο Μάχιμο, ως Πρόεδρο.

2) Τρείς (3) Αρχιπλοίαρχους Μάχιμους.

3) Έναν (1) Πλοίαρχο ή Αντιπλοίαρχο Μάχιμο.

4) Έναν (1) ανώτερο Αξιωματικό από την Τεχνική Διεύθυνση ή τη Διεύθυνση Ναυτικών Όπλων του Ναυστάθμου Σαλαμίνας, προκειμένου περί κρίσης Υπαξιωματικών Τεχνών.

5) Έναν (1) ανώτερο Αξιωματικό από την αρμόδια Διεύθυνση, Διοίκηση και Σταδιοδρομία του ΓΕΝ.

6) Έναν (1) Αξιωματικό της Υπηρεσίας Φάρων, προκειμένου περί κρίσης Υπαξιωματικών της Υπηρεσίας Φάρων.

7) Έναν (1) ανώτερο Αξιωματικό από τους υπηρετούντες στο ΓΕΝ/Β' Κλάδο, ως γραμματέα, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Χρέη εισηγητή εκτελεί ο Αξιωματικός της περίπτωσης (5), προκειμένου δε περί κρίσης Υπαξιωματικών της Υπηρεσίας Φάρων ο Αξιωματικός της περίπτωσης (6).

δ. Το Συμβούλιο Προαγωγών του Πολεμικού Ναυτικού, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 του ν. 3883/2010 (Α' 167).

ε. Το Συμβούλιο Κρίσεων Υπαξιωματικών της Αεροπορίας από:

1) Τον Διευθυντή του Κλάδου προσωπικού του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας, ως Πρόεδρο.

2) Τον Διευθυντή του 1ου Επιτελικού Γραφείου του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας.

3) Έναν (1) Σμήναρχο Ιπταμένου, που ορίζεται με διαταγή του Αρχηγού Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας.

4) Τον αρμόδιο Τμηματάρχη Προαγωγών του 1ου Επιτελικού Γραφείου του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας.

5) Έναν (1) Ανώτερο Αξιωματικό του Σώματος του κρινόμενου, που ορίζεται με διαταγή του Αρχηγού Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας ως Εισηγητή.

6) Ως Γραμματέας χωρίς δικαίωμα ψήφου μετέχει Αξιωματικός της Γραμματείας του Ανωτάτου Συμβουλίου.

στ. Το Συμβούλιο Προαγωγών Αεροπορίας όπως ορίζεται στο άρθρο 17 του ν. 3883/2010 (Α' 167).

ζ. Το Συμβούλιο Κρίσεων Υπαξιωματικών Κοινών Σωμάτων αποτελείται από τον Διευθυντή Β' Κλάδου του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας ως Πρόεδρο και μέλη τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης και Οργάνωσης του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και έναν (1) Ταξίαρχο οποιουδήποτε Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, από τους υπηρετούντες στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας. Καθήκοντα εισηγητή, με ψήφο, εκτελεί ο αρχαιότερος αξιωματικός του οικείου Κοινού Σώματος.

η. Για θέματα επανακρίσεων το Συμβούλιο της προηγούμενης παραγράφου συμπληρώνεται με έναν (1) ακόμη Ταξίαρχο οποιουδήποτε Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, από τους υπηρετούντες στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας. Στο Συμβούλιο Επανακρίσεων οι δύο (2) μετέχοντες Ταξίαρχοι από το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας πρέπει να ανήκουν σε διαφορετικούς Κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων.

θ. Η σύγκληση των Συμβουλίων γίνεται με διαταγή του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, στην οποία ορίζεται και ένα αναπληρωματικό μέλος, από τους υπηρετούντες στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας Ταξίαρχους οποιουδήποτε Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων. Χρέη Γραμματέα των Συμβουλίων εκτελεί ο Γραμματέας του Συμβουλίου Προαγωγών Κοινών Σωμάτων.

ι. Οι αποφάσεις των Συμβουλίων λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Οι συντασσόμενοι από τα Συμβούλια πίνακες κυρώνονται από τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

3. Καθήκοντα Γραμματέων, όπου δεν ορίζει άλλως, εκτελούν Ανώτεροι Αξιωματικοί οριζομένοι υπό των Αρχηγών Κλάδων, διά τα οικεία Συμβούλια του Κλάδου.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΑΝΘΥΠΑΣΠΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

Άρθρον 25

Τακτικά και Έκτακτοι Κρίσεις

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

1. Οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί κρίνονται τακτικώς μεν άπαξ του έτους, εκτάκτως δε οσάκις παρίσταται ανάγκη.

2. Αι Τακτικά ετήσια κρίσεις λαμβάνουν χώραν κατά μήνα Απρίλιον εκάστου έτους κατά τα εις το άρθρον 26 ειδικώτερον καθοριζόμενα. Κατά ταύτας κρίνονται:

α. Εκ των συμπληρούντων μέχρι 31ης Δεκεμβρίου του έτους καθ' ο ενεργούνται αι κρίσεις το υπό του άρθρου 12 προβλεπομένου χρόνου παραμονής εν τω βαθμώ:

(1) Δεκανείς, Δίοπτοι, Υποσμηνίαι.

(2) Λοχίαι, Κελευσταί, Σμηνίαι.

(3) Επιλοχίαι, Επικελευσταί, Επισμηνίαι.

(4) Αρχιλοχίαι, Αρχικελευσταί, και Αρχισμηνίαι εις αριθμόν μέχρι του τριπλασίου των κατά βαθμόν κενών ή προβλεπομένων να κενωθούν θέσεων, του αριθμού τούτου οριζομένου διά διαταγής του οικείου Γενικού Επιτελείου.

β. Ωσαύτως κρίνονται οι συμπληρούντες τον υπό της παραγράφου 4 του άρθρου 12 μέγιστον χρόνον παραμονής εις τον βαθμόν Αρχιλοχίαι, Αρχικελευσταί, και Αρχισμηνίαι.

γ. Ειδικώτερον οι Ανθυπασπισταί κρίνονται ως ακολούθως:

(1) Εις τον Στρατόν Ξηράς

(α) Δια την άνευ εξετάσεων είσοδον των εις το Σώμα των Αξιωματικών οι κατά το άρθρον 9, παράγραφον 1α, Ανθυπασπισταί εις αριθμόν μέχρι του τριπλασίου του

καθορισθέντος υπό του Ανωτάτου Στρατιωτικού Συμβουλίου ποσοστού.

(β) Προς επιλογήν διά συμμετοχήν εις εξετάσεις δι' είσοδον εις το Σώμα των Αξιωματικών κατά τας διατάξεις της παραγράφου 1β του άρθρου 9, απάντων των υποβαλλόντων σχετικά αιτήσεις.

(γ) Οι κατά τας διατάξεις του άρθρου 9, παράγραφος 1δ, εις αριθμόν μέχρι του τριπλασίου του καθορισθέντος υπό του Ανωτάτου Στρατιωτικού Συμβουλίου ποσοστού.

(δ) Οι κατά τας διατάξεις των παραγραφών 2 και 3 του άρθρου 9, κρινόμενοι διά προαγωγήν ως υπεράριθμοι, εις αριθμόν μέχρι του τριπλασίου του καθορισθέντος υπό του Ανωτάτου Στρατιωτικού Συμβουλίου ποσοστού.

(2) Εις το Ναυτικόν

(α) Διά την είσοδον εις το Σώμα των Αξιωματικών οι συμπληρούντες μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου του έτους καθ' ο ενεργούνται αι κρίσεις τον υπό του αριθμού 12 προβλεπόμενον ελάχιστον χρόνον παραμονής εις τον βαθμόν του Ανθυπασπιστού, εις αριθμόν μέχρι του τριπλασίου των κενών ή προβλεπομένων να κενωθούν οργανικών θέσεων, καθοριζόμενον διά διαταγής του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού ως και οι βάσει του άρθρου 9 κρινόμενοι διά προαγωγήν ως υπεράριθμοι ωσαύτως εις αριθμόν μέχρι του τριπλασίου του καθορισθέντος υπό του Ανωτάτου Ναυτικού Συμβουλίου ποσοστού.

(β) Εφ' όσον εις τον καθορισθέντα υπό του Ανωτάτου Ναυτικού Συμβουλίου (ΑΝΣ) αριθμόν των προς προαγωγήν Ανθυπασπιστών, συμφώνως τω άρθρω 9, συμπεριλαμβάνονται Ανθυπασπισταί διαφόρων προελεύσεων, οι οποίοι δεν έχουν υπηρεσίαν είκοσι δύο (22) ετών και υφίστανται εις τον αριθμόν τούτον νεώτεροι έχοντες υπηρεσίαν είκοσι δύο (22) ετών, διά λόγους μη διαταράξεως της σειράς αρχιότητας, θεωρούνται και οι αρχιότεροι τούτων ως έχοντες υπηρεσίαν είκοσι δύο (22) ετών μόνον διά τας προαγωγάς.

(3) Εις την Αεροπορίαν

(α) Διά την είσοδον εις το Σώμα των Αξιωματικών οι συμπληρούντες μέχρι 31ης Δεκεμβρίου του έτους καθ' ο ενεργούνται αι κρίσεις τον υπό του άρθρου 12 προβλεπόμενον ελάχιστον χρόνον παραμονής εις τον βαθμόν του Ανθυπασπιστού εις αριθμόν μέχρι του τριπλασίου των κενών ή προβλεπομένων να κενωθούν θέσεων Αξιωματικών, του αριθμού τούτου οριζομένου κατόπιν αποφάσεως του Ανωτέρου Αεροπορικού Συμβουλίου.

(β) Ωσαύτως κρίνονται οι βάσει του άρθρου 9 κρινόμενοι διά προαγωγήν ως υπεράριθμοι εις αριθμόν μέχρι του τριπλασίου του υπό του Ανωτάτου Αεροπορικού Συμβουλίου καθορισθέντος ποσοστού, καθοριζομένου υπό του αυτού Συμβουλίου.

3. Ομοίως κρίνονται άπαντες οι Ανθυπασπισταί και των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, οι συμπληρούντες μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου του έτους καθ' ο ενεργούνται αι κρίσεις τον υπό του άρθρου 12 μέγιστον χρόνον παραμονής διά την προαγωγήν των εις Αξιωματικούς ως και οι βάσει του άρθρου 32 κρινομένοι ως "διατηρητέοι" ή "αποστρατευτέοι".

4. Τα Γενικά Επιτελεία Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας εκδίδουν δύο (2) μήνες πριν τις τακτικές κρίσεις εγκύκλιο, στην οποία περιλαμβάνονται ονομαστικά οι ανθυπασπιστές και υπαξιωματικοί των προηγούμενων εδαφίων.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

5. Αν κατά τη διάρκεια του έτους εξαντληθούν οι πίνακες προακτέων που συντάχθηκαν βάσει των τακτικών ετήσιων κρίσεων για τους ανθυπασπιστές και υπαξιωματικούς των περιπτώσεων 2α (4), 2γ (2), 2γ (3) και 2γ (1) (α), τα Γενικά Επιτελεία μπορεί να ορίζουν αριθμό συμπληρωματικά, προκειμένου να κριθούν προς κάλυψη κενών μόνο θέσεων ανθυπασπιστών και υπαξιωματικών, κατά περίπτωση.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

6. Αι έκτακτοι κρίσεις λαμβάνουν χώραν οποτεδήποτε. Κατά ταύτας κρίνονται:
α. Οι δι' ους έχουν υποβληθή ειδικά εκθέσεις αποστρατείας, ως εν άρθρω 22 ορίζεται.
β. Οι Αθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί εκείνοι των οποίων η κρίσις ή η προαγωγή κατά τας διατάξεις των υποπαραγράφων 5β, 5γ και των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 7 είχαν ανασταλή εφ' όσον έπαυσεν υφιστάμενος ο λόγος όστις παρεκώλυε την κρίσιν ή την προαγωγήν.
γ. Οι ορισθέντες όπως κριθούν συμπληρωματικώς, ως εις παράγραφον 5 του παρόντος.

Άρθρον 26 **Σύγκλησις Συμβουλίων**

Τα Συμβούλια Κρίσεως συνέρχονται δια διαταγών των ΑΡχηγών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων εις τακτικάς μεν συνόδους το πρώτον δεκαήμερον του μηνός Απριλίου, περατούντα τας εργασίας των εντός του αυτού μηνός, εις εκτάκτους δε συνόδους οσάκις παρίσταται ανάγκη κρίσεως Ανθυπασπιστού ή Υπαξιωματικού, κατά τας υπο του παρόντος προβλεπομένας περιπτώσεις.

Άρθρον 27 **Διαδικασία κατά την διενέργειαν των κρίσεων.**

1. Προ της συνόδου των Συμβουλίων οι Γραμματείς αυτών κοινοποιούν εις τους Προέδρους και τα μέλη ονομαστικούς Πίνακας των υπο κρίσιν Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών.

2. Κατά την συνεδρίασιν οι εισηγηταί θέτουν υπ' οψιν των Συμβουλίων τα λεπτομερή στοιχεία δι' έκαστον Ανθυπασπιστήν ή Υπαξιωματικόν.

Τα Συμβούλια, λαμβάνοντα υπ' οψιν και εκτιμώντα τα στοιχεία ταύτα, ως καθορίζεται εις τα άρθρα 19, 20 και 21, αποφασίζουν τελικώς, βάσει και της προσωπικής περί των κρινομένων αντιλήψεως των μελών των, δια φανεράς ψηφοφορίας.

3. Δι' εκάστην συνεδρίασιν τηρούνται υπο του Γραμματέως Πρακτικά εις τα οποία καταχωρίζεται η αποφασίς του Συμβουλίου δι' έκαστον Ανθυπασπιστήν ή Υπαξιωματικόν.

Εις περίπτωσιν δυσμενούς κρίσεως πρέπει να εκτίθενται συνοπτικώς εις τα πρακτικά οι λόγοι της τοιαύτης κρίσεως μετά της εξενεγκούσης την αποφασιν πλειοψηφίας δια αναφοράς εις συγκεκριμένα στοιχεία.

4. Εάν δια τινά των κρινομένων δεν ετέθησαν υπὲρ ὅψιν του Συμβουλίου τὰ ὑπο του παρόντος απαιτούμενα ουσιώδη στοιχεία δια τὴν μόρφωσιν γνώμης, τὸ Συμβούλιον βεβαιοῦν εἰς τὰ πρακτικά τὴν ἔλλειψιν ταύτην αναβάλλει τὴν κρίσιν του δι' ἐπομένην ἔκτακτον σύνοδον του, ἵνα κατὰ ταύτην προσκομισθῶν τὰ ελλείποντα στοιχεία. Κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην, ἡ ὁποία δεν δύναται νὰ ἀπέχει πλέον του τριμήνου ἀπὸ τῆς πρώτης. Τὸ συμβούλιο αποφασίζει οριστικῶς καὶ εἰάν ἐφ' ὅσον δεν ἀποφανθῆ τῆς προαγωγῆς του κρινομένου οὕτως προάγεται ἀναδρομικῶς ἀφ' ἧς ἐδικαιούτο, ὡς εἰάν ἡ κρίσις εἶχε συντελεσθῆ κατὰ τὴν προηγουμένην σύνοδον.

Ἄρθρον 28

Κρίσεις Ἀνθυπασπιστῶν καὶ Ὑπαξιωματικῶν Ὑπηρεσίας Γραφείου, Ξηράς, Εἰσέδου καὶ Εἰσέδου Ὑπηρεσίας.

Σημ.: ὅπως τροποποιήθηκε με τὸ ἄρθρον 10 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

1. Οἱ Ἀνθυπασπισταὶ καὶ Ὑπαξιωματικοὶ τῆς Ὑπηρεσίας Γραφείου, Ξηράς, Εἰσέδου καὶ Εἰσέδου Ὑπηρεσίας κρίνονται κατὰ τὰς τακτικὰς ἐτησίαις κρίσεις ὡς:

- α. Προακτέοι.
- β. Παραμένοντες εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν.
- γ. Ἀποστρατευτέοι.

2. Προακτέοι κατ' ἐκλογὴν ἢ κατ' ἀρχαιότητα κρίνονται οἱ κεκτημένοι τὰ ὑπὸ του ἄρθρου 20 ουσιαστικὰ προσόντα οἱ δὲ λοιποὶ τὰ ἐν ἄρθρῳ 21 του παρόντος.

Ἄρθρον 29

Σύνταξις Πινάκων

Σημ.: ὅπως τροποποιήθηκε με τὸ ἄρθρον 11 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

1. Ἐπὶ τῆ βάσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 27 ληφθείσης δι' ἕκαστον των κριθέντων Ἀνθυπασπιστῶν καὶ Ὑπαξιωματικῶν ἀποφάσεως τὰ Συμβούλια κρίσεων συντάσσου εἰς διπλοῦν, κεχωρισμένως κατὰ βαθμὸν καὶ καθ' ὅπλον ἢ Σῶμα ἢ Γενικὴν Εἰδικότητα δια τὸν Στρατὸν Ξηράς, Γενικὴν Εἰδικότητα δια τὸ Ναυτικὸν καὶ Σῶμα, Ἐνιαίαν ἐπετηρίδα ἢ Γενικὴν Εἰδικότητα δια τὴν Ἀεροπορίαν, τοὺς εἰς τὰς ἐπομένας ὑποπαραγράφους πίνακας, ὑπογραφομένους ὑπὸ του Προέδρου καὶ των μελῶν:

α. Διὰ τοὺς Ἀνθυπασπιστὰς τοὺς Ἀρχιλοχίας, Ἀρχικελευστάς καὶ Ἀρχισμηνίας συντάσσονται:

- (1) Πίναξ προακτέων.
- (2) Πίναξ παραμενόντων εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν.
- (3) Πίναξ ἀποστρατευτέων.

β. Δια τοὺς λοιποὺς Ὑπαξιωματικοὺς:

- (1) Πίναξ προακτέων.
- (2) Πίναξ παραμενόντων εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν.
- (3) Πίναξ ἀποστρατευτέων.

2. Ὡσαύτως συντάσσονται καὶ οἱ ὑπὸ του ἄρθρου 9 του παρόντος προβλεπόμενοι πίνακες ἐπιλεγόμενων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς ἐξετάσεις δι' εἰσοδὸν εἰς τὸ Σῶμα των Ἀξιωματικῶν του Στρατοῦ Ξηράς, ὡς καὶ των ἐπιτυχόντων εἰς ταύτας.

3. Διά τους Ανθυπασπιστάς και Υπαξιωματικούς της Υπηρεσίας Γραφείου, Ξηράς, Εδάφους και Ελαφράς Υπηρεσίας συντάσσονται:

α. Πίναξ προακτέων.

β. Πίναξ παραμενόντων εις τον αυτόν βαθμόν.

γ. Πίναξ αποστρατευτέων.

4. Δια τους κριθέντας τρις "παραμένοντες εις τον βαθμόν" ή τετράκις καθ' όλην την σταδιοδρομίαν των Ανθυπασπιστάς συντάσσονται:

α. Πίναξ διατηρητέων.

β. Πίναξ αποστρατευτέων.

Άρθρον 30

Κύρωσις Πινάκων

1. Οι κατά τα άρθρα 9 και 29 συντασσόμενοι πίνακες υποβάλλονται υπο των Προέδρων των Συμβουλίων εις τα αντίστοιχα Αρχηγεία.

2. Οι πίνακες των Υπαξιωματικών κυρούνται υποχρεωτικώς υπο των Αρχηγών των οικείων Κλάδων εντός μηνός απο του πέρατος των εργασιών των Συμβουλίων, της κυρώσεως μη δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Οι πίνακες των Ανθυπασπιστών υποβάλλονται δια του Αρχηγείου Ενόπλων Δυνάμεων εις τον Υπουργόν Εθνικής Αμύνης, όστις προκαλεί την έκδοσιν Προεδρικού Διατάγματος κυρώσεως τούτων εντός μηνός απο του πέρατος των εργασιών των Συμβουλίων ή της εκδόσεως των αποτελεσμάτων των εξετάσεων κατά περίπτωσιν.

4. Οι πίνακες των επιλεγομένων διά συμμετοχήν εις τας εξετάσεις προς είσοδον εις το Σώμα των Αξιωματικών κατά τα εν άρθρω 9 οριζόμενα κυρούνται υπό του Αρχηγού του οικείου Κλάδου, της τοιαύτης κυρώσεως μη δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

5. Η ισχύς των πινάκων άρχεται από της δημοσιεύσεως των εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ή της υπογραφής της κυρούσης τούτους αποφάσεως, εφ' όσον δεν δημοσιεύονται εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ

ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΔΥΣΜΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ

Άρθρον 31

Γενικά.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

1. Δυσμενείς κρίσεις θεωρούνται:

α. Η κρίσις προακτέος "κατ' αρχαιότητα" εις ας περιπτώσεις προβλέπεται η κατ' εκλογήν τοιαύτη.

β. Η κρίσις "Παραμένων εις τον αυτόν βαθμόν".

γ. Η κρίσις "Αποστρατευτέος".

2. Οι κρινόμενοι δυσμενώς δικαιούνται επανακρίσεως υπό των αρμοδίων Συμβουλίων επανακρίσεων, κατά τα εν άρθροις 33, 34 και 35 οριζόμενα.
3. Οι κρινόμενοι κατ' αρχαιότητα εφ' όσον και μετά την τυχόν επανάκρισιν των παραμείνουν εις την κρίσιν ταύτην, είναι δυνατόν να απολέσουν την σειράν αρχαιότητός των εάν νεώτεροι των κριθέντες ως προακτέοι, κατ' εκλογήν, προαχθούν ενωρίτερον τούτων.
4. Οι κρινόμενοι ως Παραμένοντες εις τον αυτόν βαθμόν υφίστανται τας συνεπείας του επομένου άρθρου.

Άρθρον 32

Παραμένοντες εις τον αυτόν βαθμόν

1. Οι κρινόμενοι ως παραμένοντες εις τον αυτόν βαθμόν Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί δεν προάγονται και εφ' όσον δεν αποστρατεύονται, βάσει των διατάξεων του παρόντος, απολλύωσι την σειράν αρχαιότητος των, εάν προαχθούν νεώτεροι.
2. Οι Υπαξιωματικοί κρινόμενοι ως παραμένοντες τρις εις τον αυτόν βαθμόν ή τετράκις καθ' όλην την σταδιοδρομίαν των αποστρατεύονται αυτεπαγγέλτως.
3. Οι Ανθυπασπισταί κρινόμενοι ως παραμένοντες τρις εις αυτόν βαθμόν ή τετράκις καθ' όλην την σταδιοδρομίαν των κρίνονται εφεξής κατ' έτος ως διατηρητέοι ή αποστρατευτέοι. Οι κρινόμενοι αποστρατευτέοι αποστρατεύονται αυτεπαγγέλτως. Οι κρινόμενοι διατηρητέοι παραμένουν εις το Στράτευμα, μη δυνάμενοι να προαχθούν εις Αξιωματικούς, ουδέ δια της συμπληρώσεως του μεγίστου χρόνου παραμονής εν τω βαθμώ και αποστρατευόμενοι αυτεπαγγέλτως, μετά την συμπλήρωσιν πλήρους συνταξίμου υπηρεσίας.
4. Εις τας ανωτέρω κρίσεις υπολογίζονται και αι βάσει των προισχυσάντων κατά Κλάδον Ενόπλων Δυνάμεων Νόμων περί προαγωγών γενόμεναι τοιαύται μη προακτέον" ή "στασίμου".
5. Δια την εφαρμογήν της ως άνω διατάξεως απαιτείται όπως μία των εν αυτή αναφερομένων κρίσεων γίνη κατά τας μετά την ισχύν του παρόντος Νομοθετικού διατάγματος κρίσεις.
6. Οι κρινόμενοι ως Παραμένοντες εις τον αυτόν βαθμόν Υπαξιωματικοί και Ανθυπασπισταί δύναται να μετατίθενται εντός τριμήνου από της κοινοποιήσεως εις αυτούς της τοιαύτης κρίσεως, κατόπιν αποφάσεως του οικείου Συμβουλίου Κρίσεων, εκτός εάν η δυσμενής κρίσις εβασίσθη και επί της αξιολογήσεως του τελευταίου Διοικητού των κρινομένων, οπότε ούτοι μετατίθενται υποχρεωτικώς.
Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΕΠΑΝΑΚΡΙΣΕΙΣ

Άρθρον 33

Γενικά

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

1. Επανάκρισις είναι η εκ νέου κρίσις δυσμενώς κριθέντος Ανθυπασπιστού ή Υπαξιωματικών, υπό Συμβουλίου μείζοντος, κατά βαθμόν, ή κατ' αριθμόν μελών, συνθέσεως.
2. Η επανάκρισις γίνεται κατόπιν προσφυγής του δυσμενώς κριθέντος.
3. Προσφυγήν κατά δυσμενούς κρίσεως δύνανται να υποβάλουν:
  - α. Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί κριθέντες κατ' αρχαιότητα εφ' όσον η απόφασις αύτη ελήφθη με μειοψηφίαν τουλάχιστον μίας ψήφου κατ' εκλογήν.
  - β. Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί κριθέντες ως παραμένοντες εις τον αυτόν βαθμόν, εφ' όσον η απόφασις αύτη ελήφθη με μειοψηφίαν τουλάχιστον μίας ψήφου ευμενεστέρας κρίσεως.
  - γ. Οι κριθέντες ως αποστρατευτέοι.
4. Οι μη επιλεγέντες προς συμμετοχήν εις τας εξετάσεις δι' είσοδον εις το Σώμα των Αξιωματικών του Στρατού Ξηράς, δεν έχουν το δικαίωμα όπως ζητήσουν επανάκρισιν, ίνα μετάσχουν τούτων.
5. Ομοίως δεν δύναται να ζητήσουν επανάκρισιν οι μη εντασσόμενοι εις τον πίνακα προακτέων εις Σημαιοφόρους Ανθυπασπισταί του Ναυτικού, κατά τα εν άρθρω 9 του παρόντος οριζόμενα.
6. Αι αποφάσεις των Συμβουλίων Κρίσεως και Προαγωγών κοινοποιούνται εις τους ενδιαφερομένους οίτινες δικαιούνται όπως εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεως, ασκήσουν προσφυγήν κατά της γενομένης δυσμενούς κρίσεως, μετά τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων ίνα τεθούν υπ' όψιν των αρμοδίων Συμβουλίων επανακρίσεων.

Άρθρον 34

Συμβούλια Επανακρίσεων

1. Εις έκαστον κλάδον των Ενόπλων Δυνάμεων συγκροτούνται διά διαταγής του οικείου Αρχηγού Συμβούλια Επανακρίσεως ως κατωτέρω:

α. Εις τον Στρατόν Ξηράς:

(1) Διά τας Επανακρίσεις των Υπαξιωματικών το Συμβούλιον συντίθενται εκ:

(α) Του Διευθυντού Β' Κλάδου Γενικού Επιτελείου Στρατού ή τούτου νομίμως κωλυομένου, υπ' ενός Υποστρατήγου Όπλου, ως Προέδρου.

(β) Τεσσάρων (4) Ταξιαρχών, εξ ων ο εις των Σωμάτων.

(γ) Του οικείου Διευθυντού Όπλου ή Σώματος του Γενικού Επιτελείου Στρατού ή εφ' όσον ούτος τυγχάνει αρχαιότερος του Προέδρου, του Υποδιευθυντού ή Επιτελάρχου του Όπλου ή Σώματος ή τούτων κωλυομένων ή μη υπάρχόντων ενός ανωτέρου Αξιωματικού του Όπλου ή Σώματος, ως μελών μετά ψήφου. Ούτος εκτελεί χρέη εισηγητού.

(δ) Ως γραμματεύς, άνευ ψήφου, μετέχει Ανώτερος Αξιωματικός της Γραμματείας των Στρατιωτικών Συμβουλίων.

(2) Διά τας Επανακρίσεις των Ανθυπασπιστών το Συμβούλιον προαγωγών Στρατού Ξηράς, υπ' αριθ. 1 συμπληρούμενον διά δύο Ανωτάτων Αξιωματικών ως υπό του

Νόμου περί Ιεραρχίας και Προαγωγών των Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων προβλέπεται.

β. Στο Πολεμικό Ναυτικό:

1) Για τις επανακρίσεις των υπαξιωματικών, το Συμβούλιο συγκροτείται από:

α) Τον Υπαρχηγό του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού, εφόσον αυτός είναι αρχαιότερος του Υποναυάρχου, Προέδρου του Συμβουλίου Κρίσεων Υπαξιωματικών. Σε διαφορετική περίπτωση, μετέχει ο νεότερος από τους υπηρετούντες στην ημεδαπή εν ενεργεία Μάχιμος Αντιναύαρχος.

β) Τέσσερις (4) ανώτατους Αξιωματικούς, μεταξύ των οποίων ο Διευθυντής του Β΄ Κλάδου του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού.

γ) Έναν (1) ανώτερο Αξιωματικό από τους υπηρετούντες στον Β΄ Κλάδο του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού, ως γραμματέα, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Χρέη εισηγητή, με δικαίωμα ψήφου, εκτελεί ανώτατος Αξιωματικός του Β΄ Κλάδου του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού.

2) Για τις επανακρίσεις των Ανθυπασπιστών, το Ανώτατο Ναυτικό Συμβούλιο Κρίσεων, όπως για τις επανακρίσεις των Πλωταρχών και των Κατώτερων Αξιωματικών.

γ. Εις την Αεροπορίαν:

(1) Διά τας Επανακρίσεις των Υπαξιωματικών το Συμβούλιον συντίθεται εκ:

(α) Του Υπαρχηγού του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας, ως Προέδρου.

(β) Του Διευθυντού Β΄ Κλάδου του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας.

(γ) Τριών (3) Ανωτάτων Αξιωματικών, μεταξύ των οποίων ο εις του Σώματος του επανακρινόμενου, εφ' όσον υπάρχει Ανώτατος Αξιωματικός.

(δ) Χρέη Εισηγητού εκτελεί ο Διευθυντής του οικείου Σώματος, εφ' όσον μετέχει του Συμβουλίου, άλλως ο Διευθυντής Β΄ Κλάδου.

(ε) Ως Γραμματεύς, άνευ ψήφου, μετέχει Ανώτερος Αξιωματικός της Γραμματείας του Ανωτάτου Αεροπορικού Συμβουλίου.

(2) Δια τας Επανακρίσεις των Ανθυπασπιστών το Ανώτατον Αεροπορικόν Συμβούλιον ως διά τας Επανακρίσεις των κατωτέρων Αξιωματικών προβλέπεται υπό του Νόμου "περί Ιεραρχίας και προαγωγών των Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων".

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη του άρθρου

Άρθρον 35

Ενέργεια επανακρίσεων

1. Τα Συμβούλια Επανακρίσεων συγκαλούνται δια διαταγής του Αρχηγού του Οικείου Κλάδου και προβαίνουν εις την επανάκρισιν των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών, οίτινες ήσκησαν προσφυγήν.

2. Οι Επανακρίσεις περατούνται εντός προθεσμίας εξ (6) μηνών, αφ' ης κοινοποιήθησαν εις τους ενδιαφερομένους οι σχετικαί αποφάσεις.
3. Το αρμόδιον Συμβούλιον δύναται ν' αναβάλη την επανάκρισιν τινός εις ετέραν σύνοδον προς συγκέντρωσιν πλειόνων στοιχείων αιτιολογούν την αποφασιν του ταύτην εις τα πρακτικά. Κατά την νέαν σύνοδον, ήτις δεν δύναται ν' απέχη πλέον του διμήνου απο της προηγουμένης, το Συμβούλιον λαμβάνει οριστικήν αποφασιν και αν έτι δεν προσεκομίσθησαν τα στοιχεία ταύτα.
4. Κατά τας Επανακρίσεις τηρείται γενικώς η εν άρθρω 25 διαδικασία. Τα Συμβούλια λαμβάνοντα υπ' οψιν τα εν τω ατομικώ φακέλλω του επανακρινομένου Ανθυπασπιστού ή Υπαξιωματικού στοιχεία, ως και τα τυχόν υποβληθέντα υπο τούτου συμπληρωματικά τοιαύτα αποφαίνονται ητιολογημένως και οριστικώς, ως ακολούθως:
  - α) Εάν κρίνουν βάσιμον την προσφυγήν, εγγράφουν τον Ανθυπασπιστήν ή Υπαξιωματικόν συμπληρωματικώς εις οιονδήποτε των λοιπών ευμενεστέρων πινάκων του άρθρου 29, αναλόγως της περιπτώσεως.
  - β) Εάν κρίνουν αβάσιμον την προσφυγήν, επικυρούν την αποφασιν του αρμοδίου Συμβουλίου Κρίσεως.
5. Οι συμπληρωματικοί Πίνακες των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών, των οποίων οι προσφυγαί εκρίθησαν βάσιμοι, κυρούνται κατά τα εν άρθρω 30 καθοριζόμενα, εν συνεχεία δε προκαλούνται οι διοικητικά πράξεις αναδρομικής αποκαταστάσεως των.
6. Οι αποφάσεις των Συμβουλίων επανακρίσεων κοινοποιούνται εις τους ενδιαφερομένους εντός διμήνου από της κυρώσεως των πινάκων.
7. Προσφυγή κατά των αποφάσεων των Συμβουλίων επανακρίσεων δεν επιτρέπεται.
8. Εάν, σύμφωνα με τις ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις, διαγραφεί δυσμενές στοιχείο από τα ατομικά έγγραφα ανθυπασπιστού ή υπαξιωματικού, το οποίο εστήριξε εν όλω ή εν μέρει το οιοιολογικό δυσμενούς κρίσεως, η κρίση αυτή θεωρείται ως μηδέποτε ενεργηθείσα και επαναλαμβάνεται.
Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 3 παρ.6 του Ν. 2109/1992 (Α` 205).

ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟΝ

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ

Άρθρον 36

Ενέργεια προαγωγών.

1. Οι προαγωγαί ενεργούνται εκ των κεκυρωμένων Πινάκων προακτέων δια Προεδρικών Διαταγμάτων δια τους Ανθυπασπιστάς, προκαλουμένων υπο του Υπουργού Εθνικής Αμύνης και αποφάσεων του ΑΡχηγού του οικείου Κλάδου δια τους Υπαξιωματικούς.
2. Οι πίνακες προακτέων ισχύουν μέχρι της εξαντλήσεως των ή εφ' όσον δεν εξαντληθούν, μέχρι της κυρώσεως των νέων πινάκων.
Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 17 του Ν/744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

3. Αι συνεπεία των τακτικών κρίσεων προαγωγαί ενεργούνται το τελευταίον δεκαήμερον του μηνός Ιουνίου, αι δε κατά την διάρκειαν του έτους το τελευταίον δεκαήμερον εκάστου μηνός.

4. Αι προαγωγαί ενεργούνται προς κάλυψιν κενών οργανικών θέσεων εξαιρέσει των κατωτέρω Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών, οίτινες προάγονται ανεξαρτήτως υπάρξεως κενών θέσεων:

α) Των Δεκανέων, Λοχιών και Επιλοχιών και αντιστοίχων του Ναυτικού και της Αεροπορίας.

β) Των εχόντων συμπληρώσει τον μέγιστον χρόνον παραμονής, ως εν παραγράφω 2 του άρθρου 12 ορίζεται.

γ) Των δικαιωθέντων κατόπιν επανακρίσεων, εφ' όσον εν τω μεταξύ προήχθησαν νεώτεροι των ή εδικαιούντο προαγωγής.

δ) Των προαγομένων επ' ανδραγαθία.

ε) Των Υπαξιωματικών και των τριών Κλαδων των Ενόπλων Δυνάμεων και των Ανθυπασπιστών του Στρατού Ξηράς των οποίων η κρίσις είχε ανασταλή συνεπεία κωλύματος εκ των εν τω άρθρω 7 αναφερομένων, εφ' όσον προ της κρίσεως των ως προακτέων είχαν προαχθή νεώτεροι των ή εδικαιούντο προαγωγής.

ζ) Των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών υπηρεσίας Γραφείου, Ξηράς, Εδάφους και Ελαφράς Υπηρεσίας.

η) Των παρασυρομένων, εκ της προαγωγής Ανθυπασπιστών Οπλων, Ανυπασπιστών Σωμάτων, κατά τας διατάξεις του εδαφίου 1α (10) του άρθρου 9 του παρόντος.

ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤ' ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

5. Οι Δεκαενείς, Λοχίαι, Επιλοχίαι και αντίστοιχοι του Ναυτικού και της Αεροπορίας προάγονται μόνον κατ' αρχαιότητα.

6. Οι Αρχιλοχίαι, Αρχικελευσταί και Αρχισμηνίαι προάγονται κατ' εκλογήν και κατ' αρχαιότητα, με αναλογίαν τεσσάρων δεκάτων (4/10) κατ' εκλογήν και εξ δεκάτων (6/10) κατ' αρχαιότητα.

7. Οι Ανθυπασπισταί προάγονται εις Αξιωματικούς κατά τα υπο του άρθρου 9 του παρόντος ειδικώτερον οριζόμενα.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ

8. Αι κεναί θέσεις Ανθυπασπιστών προσδιορίζονται εκ της διαφοράς μεταξύ των προβλεπομένων οργανικών θέσεων και του αριθμού των υπηρετούντων εις τον βαθμόν τούτον.

Αι κεναί θέσεις Υπαξιωματικών, προσδιορίζονται εκ της διαφοράς μεταξύ των προβλεπομένων οργανικών θέσεων εις τον βαθμόν του Αρχιλοχίου, Αρχικελευστού, Αρχισμηνίου και του συνόλου των υπηρετούντων ως Υπαξιωματικών.

9. Των αποβιούντων ή καταλαμβανομένων υπο του ορίου ηλικίας αι θέσεις θεωρούνται κεναί απο της επομένης του θανάτου ή καταλήψεως υπο του ορίου ηλικίας, των δε δι' οιονδήποτε αλλον λόγον εξερχομένων του Στρατεύματος απο της δημοσιεύσεως του Προεδρικού Διατάγματος ή της υπογραφής της αποφάσεως του Αρχηγού του οικείου Κλάδου.

ΠΛΗΡΩΣΙΣ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ

10. Αι κεναί θέσεις πληρούνται κεχωρισμένως καθ' Όπλον, Σώμα ή Γενικήν Ειδικότητα εκ της Γενικής σειράς αρχαιότητας, καθ' α ειδικώτερον εν άρθρω 10 ορίζεται.

11. Όταν, εκ της κατανομής των προς πλήρωσιν κενών θέσεων εν εκάστω βαθμώ μεταξύ των προακτέων κατ' εκλογήν και των προακτέων κατ' αρχαιότητα κατά τας ισχυούσας αναλογίας, δεν προκύπτουν ακέραιοι αριθμοί, η υπολειπομένη θέσις δίδεται εις τους του πίνακος εκείνου του οποίου το δεκαδικόν μέρος είναι μεγαλύτερον.
Εν περιπτώσει ίσων δεκαδικών μερών, η θέσις δίδεται εις τους κατ' εκλογήν προακτέους.

12. Εάν, οι εις ένα των πινάκων προακτέων κατ' εκλογήν και κατ' αρχαιότητα εγγεγραμμένοι, είναι ολιγώτεροι του αναλογούντος αριθμού, συμπληρούται ο αριθμός των προς πλήρωσιν κενών θέσεων εκ του ετέρου Πίνακος.

13. Εις περίπτωσιν καθ' ην κεναί θέσεις εις τινα βαθμόν Ανθυπασπιστών ή Υπαξιωματικών δεν δύνανται να πληρωθούν δια προαγωγής, διότι οι του αμέσως κατωτέρου βαθμού δεν δύνανται, δι' οιονδήποτε λόγον, να προαχθούν, εκ δε της μη πληρώσεως των κενών τούτων θέσεων κωλύεται η προαγωγή υποδεεστέρων βαθμών, εχόντων τα προς προαγωγήν προσόντα, τότε αι ως άνω θέσεις θεωρούνται, προσωρινώς και δια την περίπτωσιν ταύτην, ως κεναί του κατωτέρου βαθμού και πληρούνται.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 17 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

14. Κατά τας ενεργουμένας προαγωγάς εκ των πινάκων προακτέων κατ' εκλογήν και κατ' αρχαιότητα, εν ουδεμία περιπτώσει είναι δυνατόν Ανθυπασπιστής ή Υπαξιωματικός, εγγεγραμμένος εις πίνακα προακτέων κατ' εκλογήν, να υπολειφθή νεωτέρου του εγγεγραμμένου εις τον πίνακα προακτέων κατ' αρχαιότητα, αλλά προάγεται προ του κατ' αρχαιότητα νεωτέρου του, προς πλήρωσιν του αριθμού των κενών θέσεων.

15. Επί συγχρόνου προαγωγής, οι προαγόμενοι κατ' εκλογήν και κατ' αρχαιότητα διατηρούν την ην είχαν προ της προαγωγής των σειράν αρχαιότητας.

16. Οσάκις κατά τας υπό του παρόντος προβλεπομένας περιπτώσεις Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί προάγονται εις ανώτερον βαθμόν, καίτοι δεν υφίστανται κεναί θέσεις εις τον βαθμόν τούτον, τότε αι κενουμένη θέσεις του βαθμού απο του οποίου προάγονται δεν θεωρούνται κεναί δια τους υποδεεστέρους βαθμούς εφ' οσον χρόνον αι καταληφθείσαι θέσεις παραμένουν υπεράριθμοι.

Άρθρον 37

Αναδρομικότης κατά τας προαγωγάς

Σημ.: όπως το άρθρο 37 **Καταργήθηκε** με την παρ.3 του άρθρου 17 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟΝ

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΑΙ-ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Άρθρον 38

Αποστρατεία συνεπεία κρίσεων.

Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων εγγεγραμμένοι εις τους κάτωθι πίνακας αποστρατεύονται αυτεπαγγέλτως, εντός μηνός απο της κυρώσεως των πινάκων:

α) Δια Προεδρικού Διατάγματος οι Ανθυπασπισταί οι εγγεγραμμένοι εις πίνακα αποστρατευτέων.

β) Δι' αποφάσεως του Αρχηγού του οικείου Κλάδου οι Υπαξιωματικοί οι εγγεγραμμένοι εις πίνακας:

(1) Αποστρατευτέων.

(2) Παραμενόντων εις τον αυτόν βαθμόν υπο τας προϋποθέσεις του άρθρου 32 παράγραφος 2.

Άρθρον 39

Αποστρατεία άνευ κρίσεων.

1. Εις τας κατωτέρω περιπτώσεις του παρόντος άρθρου η αποστρατεία των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών λαμβάνει χώραν άνευ προηγουμένης κρίσεως των.

2. Αποστρατεία λόγω Ορίου Ηλικίας:

α) Οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί συμπληρούντες τα κάτωθι όρια ηλικίας αποστρατεύονται:

(1) Ανθυπασπισταί Πεντηκοστόν τέταρτον (54).

(2) Υπαξιωματικοί Πεντηκοστόν (50).

β) Ειδικώτερον οι μόνιμοι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί Φάρων (Φαροφύλακες) άμα τη συμπληρώσει των κάτωθι ορίων ηλικίας:

(1) Ανθυπασπισταί Εξηκοστόν τρίτον (63).

(2) Αρχικελευσταί Εξηκοστόν δεύτερον (62).

(3) Επικελευσταί- Κελευσταί - Δίοποι Εξηκοστόν (60).

γ) Οι εις τας προηγουμένας υποπαραγράφους αναφερόμενοι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί αποστρατεύονται δια Προεδρικού Διατάγματος ή αποφάσεως του Αρχηγού του οικείου Κλάδου αντιστοίχως προκαλουμένων εντός μηνός απο της καταλήψεως των υπο του ορίου ηλικίας. Απαντες οι κατά το αυτό ημερολογιακόν έτος γεννηθέντες θεωρούνται ως γεννηθέντες κατά την 31 Δεκεμβρίου.

3. Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί Υπηρεσίας Γραφείου Ξηράς και Εδάφους. Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί των ανωτέρω κατηγοριών αποστρατεύονται άνευ κρίσεων εφ' οσον:

α) Δικαιούνται πλήρους συντάξεως.

β) Συμπληρούν το δια τον βαθμόν των προβλεπόμενον όριον ηλικίας.

Το Διάταγμα της αποστρατείας των ή η αποφασίς του Αρχηγού του Κλάδου κατά περίπτωσιν προκαλείται εντός μηνός απο της συμπληρώσεως του δικαιώματος πλήρους συντάξεως ή του ορίου ηλικίας.

4. Αποστρατεία βάσει του Νόμου περί Καταστάσεως Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών.

Οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί τίθενται εις αποστρατείαν κατόπιν υποβολής

αιτήσεως παραιτήσεως ή αιτήσεως αποστρατείας, ένεκεν αποδεδειγμένης σωματικής ανικανότητας, ή ετέρων αιτίων κατά τα οριζόμενα εις τον νόμον περί καταστάσεως Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων.

Άρθρο 39α

Θέση Εθελοντών Μακράς Θητείας εκτός οργανικών θέσεων

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019

Δες την εξέλιξη του άρθρου

1. Εθελοντές Μακράς Θητείας (Ε.Μ.Θ.) που, χωρίς να έχουν συμπληρώσει τριάντα πέντε (35) έτη συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας, καταλαμβάνονται από τα όρια ηλικίας του βαθμού τους, όπως αυτά καθορίζονται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 39 του ν.δ. 445/ 1974 (Α'160), τίθενται, εφόσον το επιθυμούν Εκτός Οργανικών Θέσεων (Ε.Ο.Θ.) μέχρι την συμπλήρωση της ανωτέρω υπηρεσίας, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του οικείου κατά Κλάδο Ανώτατου Συμβουλίου.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

2. Στελέχη που εμπίπτουν στις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 39 περιλαμβάνονται σε ξεχωριστό παράρτημα της εγκυκλίου που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 25 για τις τακτικές ετήσιες κρίσεις.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

3. Κατά παρέκκλιση όσων προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 39, τα αρμόδια συμβούλια κρίσεων κρίνουν κατά τις τακτικές κρίσεις τα στελέχη της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 39 και συντάσσουν ξεχωριστό πίνακα αποστρατευτών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 29. Στα στελέχη αυτά δεν απονέμεται αποστρατευτικός βαθμός.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

4. Η απόφαση αποστρατείας του αρμόδιου συμβουλίου κρίσεων, βάσει των ηλικιακών ορίων της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 39, κοινοποιείται αμελλητί στους Εθελοντές Μακράς Θητείας (Ε.Μ.Θ.) που περιλαμβάνονται σε αυτήν.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

5. Όσοι επιθυμούν να τεθούν Εκτός Οργανικών Θέσεων (Ε.Ο.Θ.) υποβάλλουν αίτηση στη μονάδα τους μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτούς της απόφασης αποστρατείας τους. Η αίτηση συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία που αφορούν την προϋπηρεσία του αιτούντος στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα πριν από την κατάταξή του ως εθελοντή στις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων, εφόσον η προϋπηρεσία αυτή αναγνωρίζεται ως συντάξιμη.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

6. Η μονάδα υποβάλλει την αίτηση αμελλητί και απευθείας στη Διεύθυνση Προσωπικού του οικείου Γενικού Επιτελείου. Η Διεύθυνση Προσωπικού υποβάλλει αμελλητί την αίτηση στη Γραμματεία του Ανώτατου Συμβουλίου, συνοδευόμενη από τον ατομικό φάκελο του αιτούντος.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

7. Το Ανώτατο Συμβούλιο γνωμοδοτεί επί της αίτησης μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τότε που η Γραμματεία την παρέλαβε, λαμβάνοντας υπόψη, τη λογιζόμενη ως συντάξιμη υπηρεσία.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

8. Η γνωμοδότηση του Συμβουλίου υποβάλλεται με μέριμνα της οικείας Γραμματείας στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, ο οποίος αποφασίζει μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τότε που παρέλαβε τη γνωμοδότηση.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

9. Ο αιτών Εθελοντής Μακράς Θητείας (Ε.Μ.Θ.) παραμένει στις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων μέχρι την αποδοχή ή την απόρριψη της αίτησής του. Αν η αίτηση απορριφθεί, αποστρατεύεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 39. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, τίθεται Εκτός Οργανικών Θέσεων (Ε.Ο.Θ.) από την ημερομηνία κατά την οποία έπρεπε, βάσει των ορίων ηλικίας, να τεθεί σε αποστρατεία.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

10. Κατά το διάστημα που διατελούν Εκτός Οργανικών Θέσεων (Ε.Ο.Θ.), οι Εθελοντές Μακράς Θητείας (Ε.Μ.Θ.) ασκούν τα καθήκοντα της ειδικότητάς τους.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

11. Οι Εθελοντές Μακράς Θητείας (Ε.Μ.Θ.) οι οποίοι τίθενται Εκτός Οργανικών Θέσεων (Ε.Ο.Θ.), σύμφωνα με τα παραπάνω:

α. Υπηρετούν με τον βαθμό που φέρουν μέχρι την αποστρατεία τους.

β. Δεν υπηρετούν στο εξωτερικό. γ. Αποστρατεύονται στις εξής περιπτώσεις: αα. με τη συμπλήρωση συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας τριάντα πέντε (35) ετών, ββ. για λόγους αποδεδειγμένου σωματικής ανικανότητας, γγ. με αίτησή τους που μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

12. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 21/1991 (Α' 9).

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 5 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

Άρθρον 40

Απονομή αποστρατευτικού βαθμού.

1. Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί τιθέμενοι εις αποστρατείαν δι' οιανδήποτε αιτίαν δύνανται να προαχθούν εις τον αμέσως ανώτερον εν αποστρατεία βαθμόν, δι' αποφάσεως του οικείου Συμβουλίου Κρίσεως, λαμβανομένης προ της προκλήσεως της περί αποστρατείας διοικητικής πράξεως, εφ' οσον:

α) Η αποστρατεία των δεν λαμβάνει χώραν κατ' εφαρμογήν του άρθρου 22.

β) Δεν έχουν καταδικασθή καθ' ολην την εν τω Στρατεύματι παραμονή των, παρ' οιοδήποτε Δικαστηρίου, δια πράξεις αντιβαινούσας εις την αξιοπρέπειαν και την τιμήν του Ανθυπασπιστού και Υπαξιωματικού, ουδέ τιμωρηθή δια πειθαρχικών ποινών κατά τας διατάξεις του Νόμου περί καταστάσεως Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων δια τοιαύτας πράξεις.

γ) Ο ανώτερος βαθμός προβλέπεται εν ενεργεία δι' αυτούς.

δ) Έχουν εις τον κατεχόμενον βαθμόν χρόνον πραγματικής υπηρεσίας τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρον 41

Ανάκλησις εις την ενεργόν υπηρεσίαν.

1. Οι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί οι ευρισκόμενοι εν αποστρατεία και ανακαλούμενοι εις την ενεργόν υπηρεσίαν φέρουν τον βαθμόν ον εκέκτηντο προ της αποστρατείας των.

2. Εάν είχαν απονεμηθή εις αυτούς αποστρατευτικός βαθμός φέρουν τούτον, εφ' οσον εν τω μεταξύ προήχθη εν ενεργεία εις τον βαθμόν αυτόν και υπηρετεί νεώτερος των.

3. Οι ανακαλούμενοι στην ενεργό υπηρεσία μπορούν να προαχθούν κατά δύο (2) βαθμούς, χωρίς να επιτρέπεται η απονομή αποστρατευτικού βαθμού, εφόσον:

α. Συγκεντρώνουν τα ουσιαστικά τους προσόντα στον ίδιο βαθμό που απαιτείται για να κριθούν με τις αυτές κρίσεις οι μόνιμοι εν ενεργεία ομοιοβάθμοί τους.

β. Αποφοιτήσουν επιτυχώς από τα Σχολεία τα οποία αποτελούν ουσιαστικό προσόν για την προαγωγή των εν ενεργεία ομοιοβάθμων τους.

γ. Έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο για προαγωγή στο βαθμό χρόνο υπηρεσίας που προβλέπεται για τους μόνιμους ομοιοβάθμους τους, συνυπολογίζοντας και το χρόνο που έχουν διανύσει στο βαθμό που έφεραν πριν την αποστρατεία τους.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 7 άρθρου 110 Ν.3978/2011, ΦΕΚ Α 137/16.6.2011.

4. Στις διατάξεις της ως άνω παραγράφου υπάγονται και οι υπηρετούντες μόνιμοι από την εφεδρεία Υπαξιωματικοί.

Άρθρον 42

Τοποθετήσεις-Μεταθέσεις Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών

Οι τοποθετήσεις και μεταθέσεις των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων διενεργούνται από τα αντίστοιχα Γενικά Επιτελεία.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 3 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 και ισχύει από 3/5/2019
Δες την εξέλιξη του άρθρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΟΠΛΙΤΩΝ

Άρθρον 43

Προέλευσις εθελοντών οπλιτών.

1. Οι εθελονταί οπλίται προέρχονται:

α) Εκ των μη εκπληρωσάντων τας στρατιωτικές υποχρεώσεις:

(1) Μη υπηρετούντων, κατατασσομένων με τον βαθμόν του Δεκανέως, Διόπου ή Υποσμηνίου.

(2) Υπηρετούντων.

(α) Υπαξιωματικών κατατασσομένων με τον βαθμόν του Δεκανέως, Διόπου ή Υποσμηνίου αναδρομικώς, απο της κατατάξεως των.

(β) Υποδεκανέων και Στρατιωτών και αντιστοίχων του Ναυτικού και της Αεροπορίας κατατασσομένων με τον βαθμόν του Δεκανέως, Διόπου ή Υποσμηνίου απο της κατατάξεως των ως εθελοντών.

β) Εκ των εκπληρωσάντων τας στρατιωτικές των υποχρεώσεις, υπηρετούντων ή μη:

(1) Ανθυπολοχαγών, Σημαιοφόρων και Ανθυπασπιστών, κατατασσομένων με τον βαθμόν του Αρχιλοχίου, Αρχικελευστού ή Αρχισμηνίου.

(2) Υπαξιωματικών, κατατασσομένων με τον βαθμόν του Λοχίου, Κελευστού ή Σμηνίου.

(3) Υποδεκανέων και Στρατιωτών και αντιστοίχων του Ναυτικού και της Αεροπορίας κατατασσομένων με τον βαθμόν του Δεκανέως, Διόπου ή Υποσμηνίου.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 18 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

2. Ειδικώς εις την ειδικότητα του Μουσικού δύνανται να καταταγούν ιδιώται μη εκπληρώσαντες τας στρατιωτικές των υποχρεώσεις ως Στρατιώται, Ναύται ή Σμηνίται.

3. Κατ' εξαίρεσιν δύνανται να κατατάσσονται ως εθελονταί εις το Πολεμικόν Ναυτικόν απ' ευθείας με τον βαθμόν του Κελευστού Υπηρεσιών και Τεχνών του Πολεμικού Ναυτικού επί πενταετεί εθελουσία υποχρεώσει, αρχομένη από του πέρατος της εν τω Πολεμικώ Ναυτικώ εκπαιδεύσεώς των, κατόπιν διαγωνισμού μεταξύ υποψηφίων εχόντων πέραν των υπό του άρθρου 44 προβλεπομένων προσόντων και πτυχίον Δημοσίας Ανωτέρας ή Μέσης Σχολής Ηλεκτρονικών ή Ιδιωτικής τοιαύτης, αναγνωριζομένης υπό του Κράτους.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.2 του άρθρου 18 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

4. Ομοίως δύνανται κατόπιν διαγωνισμού να κατατάσσονται ως ναύται εθελονταί Υπηρεσιών και Τεχνών του Πολεμικού Ναυτικού, επί τριετεί υποχρέωσει, δι' Υπηρεσίαν επί Υποβρυχίων.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.2 του άρθρου 18 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

5. Τα αφορώντα εις τον διαγωνισμόν και εις πάσαν ετέραν αναγκαίαν λεπτομερείαν καθορισθήσονται δι' αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Αμύνης.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.2 του άρθρου 18 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

Άρθρον 44

Απαιτούμενα προσόντα δια την κατάταξιν

1. Προκειμένου να γίνουν δεκτοί προς κατάταξιν ως εθελονταί ιδιώται μη εκπληρώσαντες τας στρατιωτικές των υποχρεώσεις, δέον απαραίτητως να συγκεντρώνουν τα κάτωθι γενικά ή ειδικά προσόντα.

ΓΕΝΙΚΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ

α) Να έχουν την Ελληνικήν Ιθαγένειαν.

β. Να έχουν συμπεπληρωμένον το 17ον έτος της ηλικίας των και να μην έχουν υπερβή το 24ον συμπεπληρωμένον κατά την ημερομηνίαν της κατατάξεως των.

γ) Να κέκτηνται τας απαιτούμενας κατά περίπτωσιν γραμματικής γνώσεις, καθοριζομένας δι' αποφάσεως του ΑΡχηγού Ενόπλων Δυνάμεων, δημοσιευομένης δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

δ) Να είναι υγιείς, συμφώνως προς τας εκάστοτε ισχυούσας διατάξεις περι εξετάσεως της σωματικής ικανότητος.

ε) Να έχουν ανάστημα ουχί κατώτερον του 1,60 μ.

ζ) Να είναι άγαμοι.

η) Να μη φέρωνται ως συμμετασχόντες ή συμμετέχοντες εις οργανώσεις ή ενεργείας αντεθνικής ή στρεφομένης κατά του κρατούντος καθεστώτος.

θ) Να μη έχουν καταδικασθή ή παραπεμφθή εις δίκην επι κακουργήματι ή τινι των εγκλημάτων κλοπής, υπεξαίρέσεως, απάτης, πλαστογραφίας, ψευδορκίας, ψευδούς καταμηνύσεως, συκοφαντικής δυσφημήσεως, δωροδοκίας και των αναγομένων εις την προστασίαν του κοινωνικού καθεστώτος, και να μη έχουν αποστερηθή των πολιτικών των δικαιωμάτων.

ι) Δια τους εξ αυτών ανηλίκους δέον να υπάρχη έγγραφος συγκατάθεσις του ασκούντος την πατρικήν εξουσίαν ή του κηδεμόνος.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

2. Δια τους υπηρετούντας εις το στράτευμα πλην των αναφερομένων εις τας υποπαραγράφους 1γ, 1ε, 1ζ και 1θ προσόντων απαιτείται:

α) Να μη έχουν υπερβή κατά την ημερομηνίαν της κατατάξεως των το 26ον έτος της ηλικίας των.

β) Πρότασις του Διοικητού της Μονάδος των περί της καταλληλότητος τούτων όπως καταταγούν ως εθελονταί.

γ) Να μη έχουν καταδικασθή επι ανυποταξία ή λιποταξία ή να μη εκκρεμή εις βάρος των τοιαύτη κατηγορία.

3. Δια τους αφυπηρετήσαντας εκ του Στρατεύματος απαιτείται όπως:
- α) Μη έχη παρέλθει διετία απο της απολύσεως των εκ των τάξεων του Στρατεύματος.
  - β) Μη έχουν υποστή έκπτωσιν ή υποβιβασμόν.
  - γ) Μη έχουν υπερβή το 26ον έτος της ηλικίας των. Η περί τούτων πρότασις θα συντάσσεται παρά των Μονάδων Επιστρατεύσεως, βάσει των παρ'αυταίς τηρουμένων ατομικών εγγράφων.

4. Αποκλείονται της εθελουσίας κατατάξεως υπαξιωματικοί, στρατιώται, ναύται και σμηνίται οι οποίοι υπηρετούντες ως μόνιμοι ή εθελονταί παρητήθησαν των τάξεων του Στρατεύματος ή απελύθησαν δι' οιανδήποτε αιτίαν.

ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ

5. Τα ειδικά προσόντα τα απαιτούμενα δια την κατάταξιν εθελοντών Υπαξιωματικών, αναλόγως του Οπλου, Σώματος και Γενικής Ειδικότητος ως και ο βαθμός με τον οποίον κατατάσσονται βάσει του άρθρου 43 του παρόντος ορίζονται υπο της προκηρύξεως περί κατατάξεως εθελοντών του Αρχηγού Ενόπλων Δυνάμεων, εκδιδομένης κατά Κλάδον Ενόπλων Δυνάμεων.

6. Ομοίως δια της ανωτέρω αποφάσεως ορίζονται τα της επιλογής, εκπαιδεύσεως και απονομής γενικής ειδικότητος ή εξειδικεύσεως, ως και πάσα σχετική με την κατάταξιν τούτων λεπτομέρεια.

7. Ο αριθμός των κατατασσομένων κατά βαθμόν εις έκαστον Οπλον, Σώμα και Γενικήν Ειδικότητα, τα απαιτούμενα πιστοποιητικά ή στοιχεία και αι λοιπαί λεπτομέρεια επι της διαδικασίας κατατάξεως, ορίζονται δι' αποφάσεως του ΑΡχηγού Ενόπλων Δυνάμεων, προτάσει του Αρχηγού του οικείου Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων.

Άρθρον 45

Κατάταξις εθελοντών

1. Οι εξ ιδιωτών προερχόμενοι εθελονταί, εκπληρώσαντες ή μη την στρατιωτικήν των υποχρέωσιν, κατατάσσονται εις Οπλον, Σώμα και Ειδικότητα, ήτις καθορίζεται υπο της σχετικής περί κατατάξεως εθελοντών αποφάσεως του Αρχηγού Ενόπλων Δυνάμεων.

2. Οι εκ των λοιπών κατηγοριών της παραγράφου 1 του άρθρου 43 του παρόντος προερχόμενοι εθελονταί κατατάσσονται εις το Οπλον, Σώμα ή Ειδικότητα εκ της οποίας προέρχονται. Δύνανται όμως να κατατάσσωνται και εις έτερον Οπλον, Σώμα ή Ειδικότητα, οσάκις ήθελον κριθή κατάλληλοι προς τούτο και επιβάλλεται εκ των αναγκών της υπηρεσίας.

Άρθρον 46

Υποχρεώσεις Παραμονής- Ανακατατάξεις- Μονιμοποιήσεις

1. Οι κατατασσόμενοι ως εθελονταί, μη εκπληρώσαντες τας στρατιωτικάς των υποχρεώσεις και υπηρετούντες ή μη αναλαμβάνουν εθελουσίαν υποχρέωσιν παραμονής εις το Στράτευμα επί πενταετίαν, υπολογιζομένην ως κάτωθι:

- α. Διά τους μη υπηρετούντας από της κατατάξεώς των ως εθελοντών.

β. Διά τους υπηρετούντας αναδρομικώς από της κατατάξεώς των ως στρατευσίμων.
Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

2. Οι εκπληρώσαντες τας στρατιωτικές των υποχρεώσεις και υπηρετούντες ή μη, αναλαμβάνουν υποχρέωσιν παραμονής επι τριετίαν απο της κατατάξεως των ως εθελοντών.

3. Μετά την λήξιν της αναληφθείσης εθελουσίας υποχρεώσεως των δύναται να μονιμοποιώνται οποτεδήποτε με τον ον φέρουν βαθμόν. Εφ' οσον δεν επιθυμούν να μονιμοποιηθούν εξακολουθούν υπηρετούντες ως εθελονταί απολυόμενοι των τάξεων του Στρατού:

α) Τη αιτήσει των, εντός τριμήνου απο της υποβολης της σχετικής αιτήσεως εις την Μονάδα εις ην υπηρετούν.

β) Αυτεπαγγέλτως κατά τας εν τω παρόντι αναφερομένας περιπτώσεις:

4. Ειδικώτερον οι κατατασσόμενοι ως Στρατιώται, Ναύται και Σμηνίται του Μουσικού αναλαμβάνουν τριετή υποχρέωσιν απο της κατατάξεως των ως εθελοντών μετά την λήξιν της οποίας, εφ' οσον δεν μονιμοποιούνται, απολύονται.

5. Προκειμένου εθελοντής Υπαξιωματικός να γίνη δεκτός προς μονιμοποίησιν, υποβάλλει σχετικήν αίτησιν εις την Μονάδα εις ην υπηρετεί.

6. Η Μονάς υποβάλλει ιεραρχικώς την αίτησιν μονιμοποίησεως μετά σχετικής προτάσεως περί των ουσιαστικών προσόντων και της εν γένει καταλληλότητος του αιτούντος προς μονιμοποίησιν, επι της οποίας γνωμοδοτεί το αρμόδιον Συμβούλιον Κρίσεων Μονίμων Υπαξιωματικών. Εκ των ούτω κρινομένων καταλλήλων προς μονιμοποίησιν μονιμοποιούνται δια Διαταγής του Αρχηγού του οικείου Κλάδου οι απαραίτητοι προς κάλυψιν υπηρεσιακών αναγκών.

7. Οι κρινόμενοι ακατάλληλοι προς μονιμοποίησιν υπο των Συμβουλίων κρίσεων απολύονται των τάξεων του Στρατεύματος.

8. Τα οικεία Αρχηγεία δύναται να καθορίζουν ειδικήν δοκιμασίαν των προς μονιμοποίησιν εθελοντών.

9. Η ένταξις των μονιμοποιουμένων εθελοντών Υπαξιωματικών εις την επετηρίδα των Μονίμων Υπαξιωματικών ενεργείται κατά τας διατάξεις του άρθρου 5 του παρόντος.

10. Η σειρά αρχαιότητος μεταξύ των δια της αυτής διοικητικής πράξεως μονιμοποιουμένων εθελοντών παραμένει η αυτή ην είχαν μεταξύ των προ της μονιμοποίησεως των.

11. Πας μονιμοποιούμενος δίδει τον νενομισμένον όρκον. Μη προσέλευσις προς ορκωμοσίαν εντός πενθημέρου απο της κοινοποίησεως της σχετικής αποφάσεως θεωρείται μη αποδοχή της μονιμοποίησεως και συνεπάγεται απόλυσιν.

12. Το σύνολον των υπηρετούντων μονίμων και εθελοντών Υπαξιωματικών εκάστου Οπλου, Σώματος και Ειδικότητος δεν δύναται να υπερβαίνει τον συνολικόν αριθμόν

των προβλεπομένων οργανικών θέσεων των μονίμων Υπαξιωματικών εν εκάστω Οπλω, Σώματι και Ειδικότητι:

13. Οι μονιμοποιούμενοι εθελοντές και εθελόντριες αναλαμβάνουν ετή υποχρέωση παραμονής στις Ε.Δ. από της μονιμοποίησής τους.

Ειδικά οι μονιμοποιούμενοι Εθελοντές Μουσικού αναλαμβάνουν 9ετή υπόχρεωση παραμονής στις Ε.Δ. από τη χρονολογία κτήσεως του βαθμού του Λοχίου, Σμηνίου και Κελευστού.

Σημ.: όπως **Καταργήθηκε** με το εδ.α΄ του άρθρου 16 του Ν.3257/2004 (ΦΕΚ Α΄ 143).

14. Όσοι παραμένουν με ανακατάταξη ή ως εθελόντες, θα υπόκεινται σε κρίση από το αρμόδιο Συμβούλιο για την περαιτέρω παραμονή τους στις Ένοπλες Δυνάμεις ανά διετία ή τριετία αντίστοιχα με δυνατές κρίσεις:

α. Διατηρητέου

β. Μη διατηρητέου

Οι κρινόμενοι μη διατηρητέοι απολύονται των τάξεων των Ε.Δ..

Σημ.: όπως αναριθμήθηκε σε 13, σύμφωνα με το εδ.α΄ του άρθρου 16 του Ν.3257/2004 (ΦΕΚ Α΄ 143).

Άρθρον 47

Εξέλιξις εθελοντών οπλιτών.

1. Οι κατά τας διατάξεις του παρόντος κατατασσόμενοι ως εθελονταί Υπαξιωματικοί εξελίσσονται μέχρι του βαθμού του Αρχιλοχίου, Αρχικελευστού ή Αρχισμηνίου εξομοιούμενοι κατά τας αποδοχάς τους εν ενεργεία μονίμους ομοιοβάθμους των, απο της κατατάξεως των.

2. Οι κατατασσόμενοι ως Στρατιώται, Ναύται και Σμηνίται του Μουσικού εξελίσσονται μέχρι του βαθμού του εθελοντού Λοχίου και αντιστοίχων.

Άρθρον 48

Αρχαιότης

1. Η Αρχαιότης των κατατασσομένων εθελοντών ρυθμίζεται προσωρινώς εκ της κατά το άρθρον 46 της ημερομηνίας κατατάξεώς των ως εθελοντών. Εις περίπτωσιν καθ' ην αύτη συμπίπτει, ρυθμίζεται εκ της σειράς αποφοιτήσεως εκ του οικείου Σχολείου ή Κέντρου εις ο εφοίτησαν προς απόκτησιν ειδικότητος και εν ισοβαθμία βάσει των γραμματικών γνώσεων και της χρονολογίας γεννήσεώς των κατά σειράν λαμβανομένων.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

2. Η κατά βαθμόν οριστική σειρά αρχαιότητος ρυθμίζεται εκ της ημερομηνίας κτήσεως του βαθμού. Εις περίπτωσιν καθ' ην αύτη συμπίπτει η Αρχαιότης καθορίζεται εκ της σειράς επιτυχίας εις δοκιμασίαν καθοριζομένην διά διαταγής των οικείων Αρχηγών των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

3. Οι εθελονταί Υπαξι/κοί και Στρατιώται, Ναύται και Σμηνίται εντάσσονται εις ιδίαν επιτηρίδα συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 5, εν συσχετισμώ προς τα εν παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου καθοριζόμενα.
4. Οι αποκτώντες την ιδιότητα του εθελοντού εντάσσονται εις το αριστερόν των υπηρετούντων ομοιοβάθμων των εθελοντών.
5. Εις απασας τας περιπτώσεις οι εθελονταί Υπαξιωματικοί είναι αρχαιότεροι των υπηρετούντων ομοιοβάθμων των κληρωτών παρατεταμένης θητείας ή εκγυμνάσεως Υπαξιωματικών.

Άρθρον 49 **Προαγωγή εις Υπαξιωματικούς**

Οι εθελονταί Στρατιώται, Ναύται και Σμηνίται του Μουσικού προκειμένου να προαχθούν εις τον βαθμόν του Δεκανέως, Διόπτου ή Υποσμηνίου, δέον όπως έχουν συμπληρώσει δμηνον στρατιωτικήν υπηρεσίαν. Εάν η διάρκεια της δοκιμασίας τούτων είναι μεγαλύτερα του εξαμήνου αι προαγωγαί πραγματοποιούνται μετά την αποφοίτησιν των εκ των Σχολείων ή Κέντρων Εκπαιδεύσεως, του επι πλέον χρόνου συνυπολογιζομένου εις τον απαιτούμενον δια την επομένην προαγωγήν.

Άρθρον 50 **Απόλυσις εθελοντών.**

1. Εθελονταί Υπαξιωματικοί εκπληρώσαντες την αναληφθείσαν αρχικήν εθελουσίαν υποχρέωσιν παραμονής εις το Στράτευμα και μη μονιμοποιηθέντες απολύονται τη αιτήσει των εντός τριμήνου απο της υποβολής της σχετικής αιτήσεως.
2. Ομοίως απολύονται οι μη προσερχόμενοι προς ορκοδοσίαν ως και βάσει ετέρων σχετικών διατάξεων μη δυνάμενοι να υπηρετησουν.
3. Οι απολυόμενοι των τάξεων του Στρατεύματος διέπονται υπο του Νόμου "περί Στρατολογίας".

Άρθρον 51 **Κρίσεις - Προαγωγαί - Τοποθετήσεις - Μεταθέσεις Εθελοντών**

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το αρθρο 22 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

1. Διά τας διακρίσεις τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα προς προαγωγήν, τας κρίσεις, τας προαγωγάς, τας τοποθετήσεις, τας αποστρατείας και τας μεταθέσεις των εθελοντών Υπαξιωματικών, εφαρμόζονται αι περί των Μονίμων Υπαξιωματικών αντίστοιχοι διατάξεις του παρόντος, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως, εξαιρέσει των προαγωγών των Υποσμηνίων, δι' ους ο εν τω άρθρω 12 προβλεπόμενος ελάχιστος χρόνος παραμονής εν τω βαθμώ μειούται κατά εν έτος.
2. Ειδικώτερον διά τας προαγωγάς των εθελοντών προσμετρείται ως ελάχιστος χρόνος παραμονής εν τω βαθμώ αναδρομικώς και ο διανυθείς τοιούτος του στρατευσίμου. Ούτοι εφ' όσον συνεπλήρωσαν τον ελάχιστον προς προαγωγήν χρόνον κρίνονται υπό των αρμοδίων Συμβουλίων μετά παρέλευσιν εκατόν (100)

ημερών από της κατατάξεώς των και προάγονται, του κατά τα άνω πλεονάζοντος χρόνου υπολογιζομένου ως χρόνου πραγματικής υπηρεσίας εν τω βαθμώ δι' απάσας τας περιπτώσεις πλην του δικαιώματος λήψεως αποδοχών αναδρομικώς.

3. Εις τους Εθελοντάς Υπαξιωματικούς δεν παρέχεται το δικαίωμα προσφυγής δι' επανάκρισιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Εξομοίωσις Ανθυπασπιστών απο απόψεως αποδοχών

Άρθρον 52

Μισθολογική Προαγωγή Ανθυπασπιστών.

1. Οι Ανθυπασπισταί των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Χωροφυλακής, του Λιμενικού Σώματος και οι τούτοις αντιστοιχούντες της Αστυνομίας Πόλεων και του Πυροσβεστικού Σώματος, εξομοιούνται από απόψεως αποδοχών προς Αξιωματικούς, αναλόγως των ετών παραμονής των εις τον βαθμόν του Ανθυπασπιστού ή της συνολικής πραγματικής υπηρεσίας των ως Υπαξιωματικών και Ανθυπασπιστών, ως ακολούθως :

α. Από τεσσάρων (4) έως επτά (7) ετών εις τον βαθμόν του Ανθυπασπιστού ή από δέκα εξ (16) έως δέκα εννέα (19) ετών συνολικής πραγματικής υπηρεσίας, ως Υπαξιωματικών και Ανθυπασπιστών, προς Ανθυπολοχαγούς.

β. Από επτά (7) έως ένδεκα (11) ετών εις τον βαθμόν του Ανθυπασπιστού ή από δέκα εννέα (19) έως είκοσι τριών (23) ετών συνολικής πραγματικής υπηρεσίας, ως Υπαξιωματικών και Ανθυπασπιστών, προς Υπολοχαγούς.

γ. ύΑνω των ένδεκα (11) ετών εις τον βαθμόν του Ανθυπασπιστού ή άνω των είκοσι τριών (23) ετών συνολικής πραγματικής υπηρεσίας ως Υπαξιωματικών και Ανθυπασπιστών, προς Λοχαγούς.

2. Διά τον υπολογισμόν του εν παραγράφω 1 του παρόντος άρθρου χρόνον, α. προσμετρείται και ο πέραν των δύο (2) ετών χρόνος φοιτήσεως εις παραγωγικήν Σχολήν, εφ' όσον ή διάρκεια της φοιτήσεως εις την Σχολήν ταύτην είναι μεγαλύτερα των δύο ετών, β. δεν λαμβάνεται υπύ όψιν ο μη λογιζόμενος ως χρόνος υπηρεσίας εις τον βαθμόν, ως προς το δικαίωμα προαγωγής βάσει της παραγράφου 7 του άρθρου 13 του Ν.Δ. 445/1974.

3. Η εξομοίωσις συνίσταται εις την λήψιν τόσον του βασικού μισθού, όσον και των επιδομάτων του αντιστοίχου βαθμού προς όν εξομοιούνται, εκτός του τεχνικού επιδόματος το όποϊόν υπολογίζεται επί του βασικού μισθού του Ανθυπασπιστού.

4. Ανθυπασπισταί προαγόμενοι εις Αξιωματικούς εξακολουθούν και μετά την προαγωγήν των να εξομοιούνται μισθολογικώς ως εις την παράγραφον 1 του παρόντος καθορίζεται, προσμετρούντες εις τον διανυθέντα χρόνον Ανθυπασπίστου και τον διανυόμενον τοϊούτον εις τους βαθμούς Αξιωματικών.

5. Διά την εφαρμογήν του παρόντος και μόνον οι μονιμοποιηθέντες εξ ανακατατάξεως Ανθυπασπισταί λογίζεται ότι κέκτηνταιο του βαθμού του Ανθυπασπιστού αφύης συνεπλήρωσαν εννεαετή (9ετή) πραγματικήν υπηρεσίαν από της ονομασίας των ως ανακατατεταγμένου Σμηνίου. Διά τον υπολογισμόν της εννεαετούς πραγματικής υπηρεσίας λαμβάνεται υπύ όψιν και προσμετρείται η

υπηρεσία :

α. Η πραγματικώς διανυθείσα μετά την ονομασίαν των ως ανακατατεταγμένων Σμηνιών εις τας Ενόπλους Δυνάμεις και εις τας λοιπάς Δημοσίας Υπηρεσίας υφύοιανδήποτε σχέσιν, εφύ όσον αναγνωρίζεται ως συντάξιμος.

β. Η εις Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως πραγματικώς διανυθείσα μετά την ονομασίαν των ως ανακατατεταγμένων Σμηνιών, εφύ όσον αύτη αναγνωρίζεται ως συντάξιμος υφύοιανδήποτε σχέσιν.

6.

7.

8.Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με το άρθρο 3 του Ν.988/1979 (ΦΕΚ Α 258)

9. Οι ως άνω Ανθυπασπισταί δεν δικαιούνται λήψεως διαφοράς αποδοχών αναδρομικώς".

Σημ.: όπως η παρ. 9 προστέθηκε με το άρθρο 23 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

Άρθρον 53

Τελικαί Διατάξεις

1. Μόνιμοι Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί, πτυχιούχοι ή τελειόφοιτοι Ανωτάτων Σχολών, άγαμοι ή εγγαμοι, συντρεχουσών και των λοιπών προυποθέσεων, δύνανται να συμμετέχουν εις διαγωνισμούς προς κατάταξιν Αξιωματικών διαφόρων Σωμάτων του Ναυτικού και της Αεροπορίας, μέχρις ηλικίας τριάκοντα οκτώ (38) ετών συμπεπληρωμένων.

2. Οι Επιλοχίαι, Αρχιλοχίαι και Ανθυπασπισταί, έχοντες οκταετή τουλάχιστον πραγματικήν υπηρεσίαν εν τω Στρατώ Ξηράς και εκπληρώσαντες τας βάσει των κειμένων διατάξεων υποχρεώσεις των εις την ειδικότητα εις ην ανήκουν, δύνανται να κατατάσσωνται, κατόπιν διαγωνισμού, προς πλήρωσιν κενών θέσεων Ανθυπασπιστών εις τα κάτωθι Σώματα και Γενικής Ειδικότητας, εις τα οποία η πλήρωσις των κενών θέσεων θα ενεργήται εφεξής εις ποσοστόν 50 % εκ των ούτω κατατασσομένων των υπολοίπων θέσεων πληρουμένων διά διαγωνισμού, εις ον δύνανται να συμμετέχουν εθελονταί Υπαξιωματικοί, έχοντες οκταετή συνολικήν πραγματικήν Στρατιωτικήν Υπηρεσίαν και εκπληρώσει τας βάσει των κειμένων διατάξεων υποχρεώσεις των λόγω μετεκπαιδεύσεως εις την αλλοδαπήν:

α. Στρατολογικού. β. Ταχυδρομικού. γ. Διαχειριστών Υγειονομικού. δ. Στρατιωτικών Γραμματέων. ε. Φροντιστών.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

3. Εφ' όσον δι' οιονδήποτε λόγον δεν συμπληρούται το διά την μίαν εκ των ως άνω κατηγοριών της παραγράφου 2 καθοριζόμενον ποσοστόν, τούτο δύναται να καλύπτεται υπό των επιτυχόντων εις τον διαγωνισμόν εκ της ετέρας κατηγορίας.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

4. Τα προσόντα συμμετοχής εις τους διαγωνισμούς, ο τρόπος, ο % νος της ενεργείας τούτων, η βαθμολογική κλίμαξ, οι συντελεσταί βαθμολογίας, τα εξεταστέα μαθήματα,

ως και πάσα λεπτομέρεια αναγκαία δια την εφαρμογήν των ανωτέρω διατάξεων, καθορίζονται δι' αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Αμύνης, δημοσιευομένης δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

5. Οι ανωτέρω επιτυχάνοντες εις τον διαγωνισμόν δύνανται να φοιτούν εις Κέντρα Εκπαιδεύσεως λειτουργούντα ή συγκροτούντα κατόπιν Διαταγών του Αρχηγού Ενόπλων Δυνάμεων.

Η σειρά αρχαιότητος τούτων εις το Σώμα, εις ο μετατάσσονται, ρυθμίζεται κατά τα εν παραγράφω 7 του άρθρου 5 του παρόντος καθοριζόμενα.

6. Εν καιρώ πολέμου ή γενικής επιστρατεύσεως δύνανται να μονιμοποιούνται εθελοντικώς οι δι' εκπλήρωσιν στρατολογικών υποχρεώσεων καταταγέντες Υπαξιωματικοί ή Ανθυπασπισταί δι' αποφάσεως του Αρχηγού Ενόπλων Δυνάμεων, μετά πρότασιν των Ανωτάτων κατά Κλάδον Συμβουλίων.

7. Η Αρχαιότης των μαθητών της Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών του Στρατού Ξηράς, των συνεχιζόντων τον δεύτερον κύκλον σπουδών εις Κέντρα εκπαιδεύσεως λαμβάνεται εκ του μέσου όρου των βαθμολογιών πρώτου και δευτέρου κύκλου. Εάν η βαθμολογία συμπίπτη, λαμβάνεται υπ' όψιν μόνον η βαθμολογία του πρώτου κύκλου.

8. Εξαιρέσει του άρθρου 52 αι λοιπαί διατάξεις του παρόντος Νομοθετικού Διατάγματος δεν έχουν εφαρμογήν επι των Ανθυπασπιστών Δικαστικών Γραμματέων και Αδελφών Νοσοκόμων, εφ' ων ισχύουν οι ειδικοί περί τούτων Νόμοι.

9. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, καθορίζεται η διαδικασία για την πρόσληψη των εθελοντών οπλιτών του Μουσικού Σώματος, τα κριτήρια, τα απαιτούμενα προσόντα, ο τρόπος επιλογής τους και οι ειδικότητες που τους απονέμονται, κατά παρέκκλιση των άρθρων 43, 44 και 45 του παρόντος.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 παρ.2 Ν.4407/2016, ΦΕΚ Α 134/27.7.2016.

Άρθρον 54 **Μεταβατικά Διατάξεις**

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 του Ν.744/1977 (ΦΕΚ Α 318)

1. Μέχρι της κατά το άρθρον 17 του παρόντος εκδόσεως της προβλεπομένης αποφάσεως "περί ατομικών εγγράφων των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών" εξακολουθούν ισχύουσαι αι σχετικά περί αυτών διατάξεις.

2. Η διά του άρθρου 17 του παρόντος οριζομένη κλίμαξ βαθμολογίας αντιστοιχεί προς την προ της εφαρμογής ταύτης ισχύουσαν εν εκάστω Κλάδω ως κάτωθι:

----- Π ρ ο ὶ σ χ ὺ σ α σ α -----
----- Ισχύουσα Κοινή Στρατού Ξηράς Ναυτικού
Αεροπορίας ----- Εξαίρετος(10)
Εξαίρετος(10) Εξαίρετος(4) Εξαίρετος(Α-10) Λίαν Καλώς(8,9) Λίαν Καλώς(8,9)
Αριστη (3) Λίαν Καλ.(Β-8,9) Καλώς (5,6,7) Καλώς (5,6,7) Καλή (2) Καλώς (Γ-5,6,7)

Μέτριος (3,4) Σχ.Καλώς(3,4) Μέτρια (1) Σχ.Καλώς(Δ-3,4) Απαράδεκτ.(1,2)
Απαράδεκτ.(1,2) Κακή (0) Απαράδ.(Ε-1,2)

3. Οι επανερχόμενοι εις την ενεργόν υπηρεσίαν, κατόπιν ακυρωτικών αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας επί εκκρεμουσών προσφυγών, κρίνονται υπό των Συμβουλίων επανακρίσεως και εάν κριθούν προακτέοι εφαρμόζονται τα εν παραγράφω 4γ του άρθρου 36 οριζόμενα.

4. ύΑπαντες οι Ανθυπασπισταί των σειρών πρώτης μέχρι και τετάρτης της Σχολής Υπαξιωματικών Διοικητικών Αεροπορίας (ΣΥΔ) και πέμπτης μέχρι και ογδός της Σχολής Τεχνικών Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΤΥΑ) ως επίσης και Ανθυπασπισταί της πέμπτης σειράς Σχολής Υπαξιωματικών Διοικητικών και της ενάτης σειράς της Σχολής Τεχνικών Υπαξιωματικών Αεροπορίας, ων νεώτεροι εν τη σειρά αρχαιότητος έχουν προαχθή εις Αξιωματικούς, κρινόμενοι προακτέοι, προάγονται εις τον βαθμόν του Ανθυποσμηναγού ως ακολούθως:

α. Ανθυπασπισταί των σειρών πρώτης και δευτέρας ΣΥΔ και πέμπτης και έκτης ΣΤΥΛ, εντός τριμήνου από της δημοσίευσως του παρόντος εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

β. Ανθυπασπισταί των σειρών τρίτης ΣΥΔ και εβδόμης ΣΤΥΑ, εν έτος μετά την θέσιν εις ισχύν του παρόντος.

γ. Ανθυπασπισταί των σειρών τετάρτης και πέμπτης ΣΥΔ και ογδός και ενάτης ΣΤΥΑ, δύο έτη μετά την θέσιν εις ισχύν του παρόντος.

5. Μετά των ανωτέρω ωσαύτως προάγονται, εάν κριθούν προακτέοι και οι μονιμοποιηθέντες Ανθυπασπισταί της Αεροπορίας, άμα τη προαγωγή του αμέσως νεωτέρου των.

6. Προς τούτο μεταφέρονται ισάριθμοι προς τούτους θέσεις Ανθυπασπιστών εις τοιαύτας Ανθυποσμηναγών και Υποσμηναγών κατανεμόμενοι εις Σώματα και Γενικάς Ειδικότητας, αναλόγως της προελεύσεως των εν λόγω Ανθυπασπιστών, δι' αποφάσεως του Ανωτάτου Αεροπορικού Συμβουλίου.

7. Εις τας ανωτέρω διατάξεις δεν υπάγονται οι δι' οιονδήποτε λόγον απολέσαντες αρχαιότητα και ακολουθούντες ετέραν σειράν εν τη επετηρίδι.

8. Αι υφιστάμενοι κατά την δημοσίευσιν του παρόντος κεναί οργανικαί θέσεις Αξιωματικών, εις τας οποίας εξελίσσονται οι Ανθυπασπισταί της Αεροπορίας, πληρούνται διά προαγωγής Ανθυπασπιστών εχόντων συμπληρώσει τον υπό του άρθρου 12 του παρόντος ελάχιστον χρόνον παραμονής εις τον βαθμόν του Ανθυπασπιστού ή προκειμένου περί των Ραδιοναυτίλων εχόντων συμπληρώσει υπηρεσίαν τεσσάρων (4) ετών εις τον βαθμόν, εφ' όσον άπαντες κριθούν προακτέοι, αναδρομικώς αφ' ης υφίσταντο κεναί οργανικαί θέσεις και ουχί προ:

α. Της 13.7.1975 διά τους Ανθυπασπιστάς του Σώματος των Ραδιοναυτίλων.

β. Της 10.6.1974 διά τους λοιπούς Ανθυπασπιστάς.

9.

Σημ.: όπως η παράγραφος 9 Καταργήθηκε με το άρθρο 12, εδ.δ' του Ν.584/1977 (Α 129).

10. Οι ανώτερω προάγονται εις τον αμέσως ανώτερον βαθμόν εφ' όσον συμπληρώσουν τον ελάχιστον χρόνον παραμονής εν τω βαθμώ, μη απαιτουμένων των λοιπών προβλεπομένων τυπικών προσόντων υπό του Νόμου "περί Ιεραρχίας και Προαγωγών των Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων". Εν η περιπτώσει ο εναπομένων χρόνος δια προαγωγήν εις τον επόμενον βαθμόν είναι μικρότερος του έτους, ούτοι προάγονται άμα τη συμπληρώσει υπηρεσίας ενός έτους εις τον βαθμόν.

11. Οι κατά την θέσιν εις ισχύν του παρόντος υπηρετούντες έφεδροι εξ ανακατατάξεως Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί της Αεροπορίας μονιμοποιούνται βάσει των διατάξεων του Α.Ν. 32/1967 "περί μονιμοποιήσεως Εφέδρων εξ ανακατατάξεως Υπαξιωματικών και άλλων τινών διατάξεων αφορωσών εις την Βασιλικήν Αεροπορίαν.

12. Οι βάσει του Α.Ν. 32/1967 μονιμοποιηθέντες Ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί της Αεροπορίας ως και οι εφ' εξής κατά τα εν παραγράφω 11 του παρόντος μονιμοποιούμενοι προάγονται άμα τη προαγωγή του αμέσεως νεωτέρου των της αντιστοίχου ειδικότητος προελεύσεως ΣΤΥΑ - ΣΥΔ. Ωσαύτως οι μονιμοποιηθέντες μετά την ισχύν του Α.Ν. 268/1968 βάσει του Α.Ν. 32/1967 με τον βαθμόν του Επισμηνίου θεωρούνται ότι εμονιμοποιήθησαν με τον βαθμόν του Αρχισμηνίου από της αυτής ημερομηνίας, τασσόμενοι εν τη Επετηρίδι του Σώματος ή Γενικής Ειδικότητος των εις ανάλογον θέσιν. Η διάταξις αύτη ισχύει δια τους εφεξής μονιμοποιουμένους βάσει του Α.Ν. 32/1967.

13. Αι μη αποδοθείσαι εις τους Ανθυπασπιστάς Υπηρεσιών και Τεχνών θέσεις εκ των μεταφερθεισών βάσει της παραγράφου 18 του άρθρου 54 του Ν.Δ. 445/1974, επαναφέρονται εις τοιαύτας Ανθυπασπιστών τμηματικώς και ισαρίθμως εντός δεκαετίας από της ισχύος του Ν.Δ. 445/1974.

14. Η εξέλιξις των κατά την θέσιν εις ισχύν του παρόντος υπηρετούντων Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών, ειδικής Μονιμότητος του Πολεμικού Ναυτικού ρυθμίζεται βάσει των προΐσχυσασών του παρόντος διατάξεων.

15. Όπαντες οι υπηρετούντες εθελονταί Λοχίαί, οι προερχόμενοι εξ Εφέδρων Αξιωματικών, κρινόμενοι προακτέοι, προάγονται εις Επιλοχίας από 13.12.1973, του χρόνου της αναδρομικής προαγωγής των λογιζομένου ως τοιούτου παραμονής εν τω βαθμώ άνευ δικαιώματος λήψεως αποδοχών αναδρομικώς.

16. Η ανωτέρω διάταξις έχει εφαρμογήν και δια τους υπηρετούντας κατά την δημοσίευσιν του Ν.Δ. 445/1974 μονίμους Λοχίας προερχομένους εξ εθελοντών και Εφέδρων Αξιωματικών.

17. Αι διατάξεις των ανωτέρω παραγράφων 15 και 16 έχουν ανάλογον εφαρμογήν και δια τους Εφέδρους Αξιωματικούς τους υπηρετούντας με τον βαθμόν του Επιλοχίου, υπό την προϋπόθεσιν ότι μέχρι της προαγωγής τούτων εις τον βαθμόν του αρχιλοχίου θα καταταγούν έτεροι με τον βαθμόν τούτον.

18. Αι διατάξεις του Ν.Δ. 412/1974 "περί οργανικών θέσεων των μονίμων Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων" δεν έχουν εφαρμογήν επί των διά του παρόντος μεταφερομένων θέσεων.

19. Αρχιλοχίαι και Αρχικελευσταί προαχθέντες ή προαγόμενοι ως συμπληρώσαντες ή συμπληρούντες τον μέγιστον χρόνον παραμονής εν τω βαθμώ βάσει του άρθρου 12 του παρόντος, προάγονται αναδρομικώς αφ' ης συνεπλήρωσαν τον διπλάσιον τούτον χρόνον, άνευ δικαιώματος λήψεως αποδοχών αναδρομικώς.

20. Εθελονταί του Πολεμικού Ναυτικού υπηρετούντες κατά την δημοσίευσιν του Ν.Δ. 445/1974 και δηλώσαντες μονιμοποίησιν, προάγονται αναδρομικώς αφ' ης συμπληρώσουν τον υπό του άρθρου 12 του Ν.Δ. 445/1974 προβλεπόμενον χρόνον παραμονής εν εκάστω βαθμώ προσμετρούμενου και του χρόνου του Εθελοντού προ της μονιμοποιήσεώς των, άνευ δικαιώματος λήψεως αποδοχών αναδρομικώς.

21. Εντός διμήνου από της δημοσιεύσεως του παρόντος ενεργούνται κατ' εξαίρεσιν αι τακτικάί ετήσιαι κρίσεις Ανθυπασπιστών, συντάσσονται οι υπό του παρόντος προβλεπόμενοι πίνακες και ενεργούνται αι προαγωγαί.

22. Υπαξιωματικοί του Πολεμικού Ναυτικού αποκατασταθέντες διά του Ν.Δ. 4/1974 και μη παρουσιασθέντες μέχρι και της δημοσιεύσεως του παρόντος, τίθενται εις αυτεπάγγελτον αποστρατείαν από της ημερομηνίας, αφ' ης έδει να παρουσιασθώσι, διά Προεδρικού Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει του Υπουργού Εθνικής Αμύνης.

23. Οι ανωτέρω απαλλάσσονται πάσης ποινικής και πειθαρχικής ευθύνης δια την μη εμπρόθεσμον παρουσιάσιν των, τυχόν δε σχηματισθείσαι δικογραφίαί τίθενται εις το αρχείον δια πράξεως του οικείου επιτρόπου ή της οικείας διοικητικής αρχής.

Άρθρον 55

Καταργούμεναι Διατάξεις.

Απο της ισχύος του παρόντος καταργούνται :

α) Ο αναγκαστικός Νόμος 268/68 "περί Ιεραρχίας, Προαγωγών και άλλων τινών διατάξεων των μονίμων Υπαξιωματικών και Ανθυπασπιστών των Ενόπλων Δυνάμεων", εις ότι αφορά αντικείμενα ρυθμιζόμενα υπο του παρόντος.

β) Το Νομοθετικόν Διάταγμα 4105/60 "περί Μονίμων και εθελοντών Οπλιτών και Ανθυπασπιστών του Στρατού Ξηράς", εις ότι αφορά αντικείμενα ρυθμιζόμενα υπο του παρόντος.

γ) Ο Αναγκαστικός Νόμος 1101/38 "περί Καταστάσεων Υπαξιωματικών ΒΝ", εις ότι αφορά αντικείμενα ρυθμιζόμενα υπο του παρόντος.

δ) Νόμος 2342/53 "περί Ιεραρχίας, Προαγωγών και Καταστάσεων των Μονίμων Υπαξιωματικών της Αεροπορίας" ως και το τροποποίησαν τούτον Ν.Δ. 3064/54 εις ότι αφορούν αντικείμενα ρυθμιζόμενα υπο του παρόντος.

ε) Η διάταξις του άρθρου 12 του Νόμου 2215/52.

ζ) Ο Αναγκαστικός Νόμος 331/68 "περί διατάξεων αφορωσών εις Μονίμους Αξιωματικούς Πληρωμάτων του ΒΝ και άλλων τινών διατάξεων".

η) Ο Αναγκαστικός Νόμος 1391/38 "περί Καταστάσεως Διόπτων, Ναυτών και Ναυτοπαίδων του Βασιλικού Ναυτικού".

θ) Το Νομοθετικόν Διάταγμα 1724/51 "περί εθελουσίας κατατάξεως οπλιτών εν τη Βασιλική Αεροπορία".

ι) Ο Αναγκαστικός Νόμος 32/67, καθ' ότι αφορά αντικείμενα ρυθμιζόμενα υπο του παρόντος.

κ) Το Ν.Δ. 279/69 "περί διατάξεων τινων αφορωσών εις τους Αξιωματικούς του Ναυτικού", εις ότι αφορά αντικείμενα ρυθμιζόμενα υπο του παρόντος.

λ) Το Ν.Δ. 171/69 "περί προελεύσεως Μονίμων Υπαξιωματικών ΒΝ", εις ότι αφορά αντικείμενα ρυθμιζόμενα δια του παρόντος.

μ) Το Ν.Δ. 478/70 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινών του Ν.Δ. 279/69 "περί Διατάξεων τινων αφορωσών εις τους Αξιωματικούς του Ναυτικού" και ετέρων διατάξεων αφορωσών εις την ένταξιν εις ενιαίαν επετηρίδα των Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών Ναυτικού".

ν) Πάσα ετέρα γενική ή ειδική διάταξις αντικειμένη εις το παρόν Νομοθετικόν Διάταγμα.

Άρθρον 56 **Εναρξίς ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος άρχεται απο της δημοσιεύσεως του δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 1 Ιουνίου 1974

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΦΑΙΔΩΝ ΓΚΙΖΙΚΗΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ